

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING TILL DETALJPLAN FÖR BJÖRSHULTS INDUSTRIOMRÅDE, ARNÖ, NYKÖPINGS KOMMUN

GRANSKNINGSHANDLING

2015-05-28

Titel: MKB till detaljplan för Björshults industriområde, Nyköpings kommun
Utgivningsdatum: Granskningshandling 2015-05-28
Kontaktperson: Ewa Collin samt Per Crona, Nyköpings kommun
Uppdragsansvarig: Jessica Andersson, WSP

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	7
2. Avgränsning	8
3. Alternativredovisning	10
4. Förutsättningar och områdesbeskrivning.....	13
5. Nollalternativets konsekvenser	30
6. Planförslagets konsekvenser.....	31
7. Miljö kvalitetsmål.....	46
8. Miljö kvalitetsnormer.....	50
9. Konsekvenser under byggskedet	52
10. Risker för betydande miljöpåverkan/Samlad bedömning	53
11. Kompensationsåtgärder	59
12. Uppföljning och kontroll	60
13. Tillkommande prövningar	61
14. Referenser.....	62

Bilaga 1: Inventering och naturvärdesbedömning, Björshult, nov 2013

Bilaga 2: Särskild arkeologisk utredning, Arnö 1:3, 2012:2646

Bilaga 3: Miljöteknisk markundersökning, riskbedömning och åtgärdsutredning av brandövningsplats på fastigheten Upplaget 2, Nyköpings kommun, 2012-12-28

Bilaga 4: Dagvattenutredning, Björshult, 2014-09-25

Rev 2014-11-13, Rev. 2015-04-15

Bilaga 5: Björshult, bullerutredning för detaljplan, 2015-05-28

Bilaga 6: PM/Geoteknik, Björshults industriområde, ÅF Infrastructure, 2015-01-19

Sammanfattning

Föreliggande detaljplan bedöms inte medföra någon risk för att betydande miljöpåverkan uppstår under förutsättning att avsättning av naturområden sker som kompensation av exploaterade nyckel- och naturvärdesbiotoper samt uppförande av dagvattendammar och fördröjningsåtgärder sker som kompensation för den våtmark som tas i anspråk.

I nollalternativet medges ingen exploatering i de norra delarna av planområdet, utan den natur som finns i området kommer att finnas kvar. Befintliga verksamheter inom planområdet kommer att fortgå och utvecklas inom de tillstånd som finns. Vid en jämförelse mellan planförslaget och nollalternativet, bedöms nollalternativet vara att föredra. Dock är det många faktorer som spelar in gällande lokalisering av ett större verksamhetsområde. Sådana faktorer är samhällsutveckling, efterfrågan, god framkomlighet för transporter, vägnät etc., varför denna jämförelse bedöms som ensidig. Exploateringen inom området med höga naturvärden (de norra delarna av planområdet) bedöms vara väl avvägd av kommunen. Lokaliseringen bedöms vara riktig, trots områdets värden, då den ligger i direkt anslutning till befintligt industriområde som i allra högsta grad idag påverkar omgivningen med sin verksamhet. En exploatering av industri, lager etc. på föreslagen plats kan bidra till att minska en exploatering av verksamhetsområden på andra platser med jungfrulig mark och med ännu högre naturvärden. Det bedöms också vara bättre att samla industriverksamhet på en och samma plats, än att den är spridd på olika platser i kommunen.

Planområdet bedöms innehålla höga naturvärden, men naturvärdena bedöms dock inte vara unika. Planförslaget medför att vissa naturvärden går förlorade, men kompenseras i möjligaste mån. Genom att vid exploateringen ta hänsyn till de dokumenterade naturvärdena och utföra lämpliga kompensationsåtgärder, bedöms projektet kunna genomföras. Kompensationsåtgärder samt andra åtgärder bedöms medföra att de negativa konsekvenserna minskar, dock inte helt elimineras. Några av de åtgärder som föreslås (säkerhetsavstånd, natur, dagvatten etc.) är fastställda i detaljplaneförslaget. Andra åtgärder hänskjuts till kommande tillståndsprövning, anmälan eller bygglovsprövning av verksamheter. Kommunen har föreslagit ett antal kompensationsåtgärder för den naturmark som tas i anspråk i de norra delarna av planområdet. Några av dessa är fastställda på plankartan, vilket bedöms som positivt.

En dagvattenutredning har upprättats. Dagvattenutredningens syfte är att utifrån områdets föreslagna detaljplan beräkna dagvattenflödet från området samt föreslå lämpliga åtgärder för dagvattnets omhändertagande. Resultatet i dagvattenutredningen visar att dagvattnet måste fördröjas innan det lämnar planområdet. Behovet av fördröjning har arbetats in i detaljplaneförslaget. Där föreslås det att två stycken fördröjningsmagasin samt en våtmark anläggs för att fördröja dagvattnet från industriområdet. För att säkra dagvattenavrinningen från norra delen av området föreslås längs med Björshultsvägen plats för ett dike/svackdike utmed vägens norra sida. I samband med exploateringen kommer ett nytt dagvattennät att behöva byggas. För att hålla nere ledningsdimensionerna kan tex tak- och ytvatten med fördel avledas yttledes, för att få en trög avledning av dagvatten. För att detta ska fungera är höjdsättningen av marken en viktig del. Förslag på höjdsättning av mark och lokalgorator redovisas på plankartan, och hänsyn har tagits till dagvattenhanteringen vid höjdsättningen. Inga nämnvärda negativa konsekvenser bedöms uppstå.

Föreslagen breddning av Björshultsvägen samt komplettering med gång- och cykelbana bedöms medföra en förbättring av trafiksäkerheten jämfört med idag. Föreslagen utformning av Björshultsvägen med en bredare gatusektion, medför en lugnare trafiklösning för den tunga trafiken med bättre siktförhållanden och en separat GC-väg. Kommunen har även planer på att flytta ut återvinningscentralen ut från avfallsanläggningen, vilket medför att en samblandning av tung trafik från avfallsanläggningen och persontrafik till återvinningscentralen förhindras. Detta bedöms som positivt. Föreliggande trafiksäkerhetsåtgärder verkar också positivt under de tider som racerbanan har arrangemang.

Bullerberäkningar har utförts. Resultaten av dessa visar att:

- Riktvärdena för externt industribuller innehålls vid samtliga bostäder
- Vid motorsport med standardbilar, fordon klass 1, innehålls riktvärdena vid samtliga bostäder
- Påverkan på trafikbullret på angränsande vägar på grund av den nya detaljplanen och den utökade verksamheten bedöms som liten.

Planförslaget innebär att ett större område får markanvändning industriändamål jämfört med nollalternativet eftersom mark som tidigare varit natur får ändrad markanvändning till industri. Verksamheter tillåts att etableras närmare bostäder än vad som är fallet idag. Befintliga bostäder i områdets närhet, speciellt befintlig gård söder om Björshultsvägen kan komma att påverkas negativt. Antalet bostadsfastigheter i planområdets närhet är dock få. Då det inte kan uteslutas att transporter av farligt gods kommer att ske på Björshultsvägen har ett byggnadsfritt område om 30 meter införts längs vägen fram till avfallsanläggningen. Enligt Länsstyrelsens publikation "Riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplanering" anges ett lämpligt skyddsavstånd på 30-70 meter för industriområden i anslutning till farligt godsled. Med de skyddsavstånd som anges i detaljplaneförslaget bedöms erforderlig hänsyn har tagits till de skyddsavstånd som anges. Riskutredning bör utföras vid nybyggnad inom 100 meter från vägområdet och även vid lokalisering av verksamhet som innebär risker allmänt inom hela planområdet. Inga nämnvärda negativa konsekvenser bedöms uppstå.

De viktigaste miljökonsekvenserna av planens medförande kan innebära är påverkan på naturområdet i de norra delarna av planområdet. Industrier med betydande omgivningspåverkan medför även buller, utsläpp mm samt risk för påverkan på grundvatten och dricksvatten. När planområdet är fullt utbyggt bör kommunen följa upp eventuella klagomål från boende längs med omgivande vägar som kan vara berörda av exploateringen inom planområdet. För nya verksamheter bör det i tillstånds- och anmälningsärenden säkerställas att verksamhetsutövarnas egenkontroll och omfattning av omgivningskontroll utformas på ett lämpligt sätt. Även för befintliga verksamheter bör tillsynen utföras så att verksamhetsutövarnas egenkontroll inriktas på de mest betydande miljöaspekterna.

1 Inledning

1.1 Allmänt

WSP Samhällsbyggnad har på uppdrag av Nyköpings kommun arbetat fram föreliggande miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Miljökonsekvensbeskrivningen har arbetats fram av Jessica Andersson, WSP Samhällsbyggnad. Kontaktperson på Nyköpings kommun är Ewa Collin samt Per Crona.

1.2 Bakgrund till projektet, dess syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att skapa förutsättningar för utvidgning av befintligt planområde med nya industritomter. Befintlig folkvagnsbana infogas i den utvidgade detaljplanen.

Inom det befintliga planområdet finns även Räddningstjänstens övningsfält och en bilskrotanläggning. Dessa ingår också i detaljplaneförslaget. Detaljplanen ersätter berörda områden i gällande planer.

Inom planområdet ska lagring och deponering av fyllnadsmassor i kommunens egen regi kunna ske för iordningställande av ny industrimark. Sådana verksamheter som är olämpliga i mer centrala delar av Nyköping ska kunna lokaliseras till området. Nuvarande tillfartsväg är i dåligt skick och inte optimal för tunga transporter och transporter med farligt gods, vilka framledes inte kan uteslutas. Planen föreslår en upprustning av tillfarten från cirkulationsplatsen vid väg 53, Oxelösundsvägen förbi Stora Björshult och fram till industriområdet och avfallsanläggningen. Vägen ges en uträtad linjeföring, breddas och möjliggör en framtida gång- och cykelbana.

Hänsyn till naturvärdena ska tas genom att följa gällande fyrstegsprincip för undvikande, minimering, utjämning och ersättning från Fördjudad översiktsplan för Nyköpings tätort och Skavsta (FÖP).

1.3 Miljöbedömning och behovsbedömning

Ett EU-direktiv om miljöbedömning av planer och program är infört i svensk lagstiftning. Kommunen skall i varje enskild detaljplan avgöra om planens genomförande bedöms medföra en betydande miljöpåverkan och därmed om ett förfarande med miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning skall genomföras. Enligt PBL 4 kap 34 § skall en miljökonsekvensbeskrivning upprättas om detaljplanen medger en användning av mark, byggnader eller andra anläggningar som innebär en betydande påverkan på miljö, hälsa eller hushållningen med naturresurser. Om en miljökonsekvensbeskrivning skall upprättas, skall kraven i 6 kap 12 och 13 §§ miljöbalken tillgodoses.

Nyköpings kommun har upprättat en behovsbedömning (daterad 2014-05-30). Behovsbedömningen visar att ett genomförande av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan och att en miljökonsekvensbeskrivning därför krävs. Se avgränsning under kap. 2.2 Ämnesvis avgränsning.

1.4 Syftet med miljökonsekvensbeskrivningen

Syftet med MKB:n är att möjliggöra en samlad bedömning av hur den planerade utbyggnaden av Björshults industriområde inverkar på människors hälsa och miljö. I arbetet har bestämmelserna om miljökonsekvensbeskrivning i miljöbalkens sjätte kapitel tillämpats.

I MKB:n kommer lokalisering och utformning av planområdet, de skademinskande och förebyggande åtgärder som har inarbetats i detaljplanebestämmelserna redovisas, samt vilka konsekvenser utbyggnad och åtgärder får för relevanta miljöaspekter. Dessutom beskrivs ett så kallat nollalternativ, vilket är de förhållanden som förväntas råda om inte planområdet byggs ut enligt föreslagna detaljplan, utan enligt gällande planer.

1.5 Kommunala planer och tidigare utredningar

Planförslaget är förenligt med Fördjupad översiktsplan för Nyköpings tätort och Skavsta, antagen av kommunfullmäktige 2013-12-10. Området är där utpekade som befintligt verksamhetsområde med godkänt planprogram för utvidgning.

Planprogrammet för det aktuella detaljplaneområdet har godkänts av kommunstyrelsen 2013-06-17. Planområdet bedöms generellt som lämpligt för en fortsatt expansion av störande verksamheter. Programområdet omfattar ett stort område med många verksamheter och in-tressenter. Planprogrammet kan antas medföra betydande miljöpåverkan och en MKB föreslås göras vid varje detaljplan.

Nu föreliggande förslag till detaljplan är upprättat i huvudsaklig överensstämmelse med planprogrammets föreslagna nya industriområde öster om den nord-sydliga kraftledningen mot Oxelösund. I detaljplaneförslaget ingår även befintliga verksamhetsområden, utom avfallsanläggningen, väster om kraftledningen.

Planområdet omfattas av gällande detaljplaner. För området gäller följande planer:

- P 82-7 "Förslag till stadsplan för del av Arnö 1:3 (delplan 10 Björshult) på Arnö i Nyköpings kommun", fastställd av Länsstyrelsen 1982-03-17. Genomförandetiden har gått ut.
- P 02-9 "Detaljplan för del av Arnö 1:3, arbetsområde Björshult, Nyköpings kommun", antagen av kommunfullmäktige 2002-05-14 och laga kraftvunnen 2002-06-14. Genomförandetiden går ut 2017-06-14.

Planförslaget gränsar till:

- P 02-17 "Detaljplan för del av fastigheten Arnö 1:3 m fl, Ärila golfbana, Nicolai socken, Nyköpings kommun, antagen av kommunfullmäktige 2002-09-10 och laga kraftvunnen 2002-10-09. Genomförandetiden har gått ut.

För ytterligare detaljerad information om gällande detaljplaner, se kap 3.3 Nollalternativet.

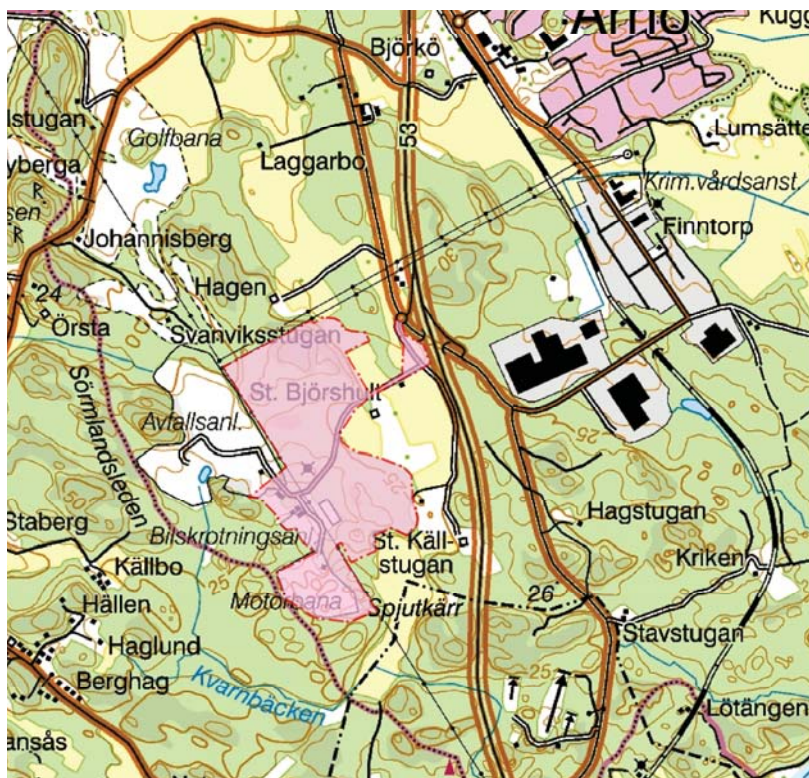
2 Avgränsning

2.1 Geografisk avgränsning

Planområdet är beläget ca 5 km söder om Nyköpings centrum, väster om riksväg 53 och invid gränsen till Oxelösunds kommun. Geografiskt omfattar miljökonsekvensbeskrivningen primärt gällande planområde. I de fall åtgärder inom planområdet medför betydande påverkan på närliggande områden och värden skall även dessa ingå i bedömningen. Miljöaspekter som även berör områden utanför området kan exempelvis vara påverkan på vatten och vattenförekomster samt naturområden. Även verksamheterna kommer att påverka områden utanför planområdet i form av risker, buller och transporter.

2.2 Ämnesvis avgränsning

En miljökonsekvensbedömning ska enligt miljöbalken identifiera och värdera den betydande miljöpåverkan som kan antas uppkomma med avseende på: *biologisk mångfald, befolkning, människors hälsa, djurliv, växtliv, mark, vatten, luft, klimatfaktorer, materiella tillgångar, landskap, bebyggelse, forn- och kulturlämningar och annat kulturarv samt det inbördes förhållandet mellan dessa miljöaspekter*. Miljökonsekvensbeskrivningens fokus ligger på de planeringsfrågor där den allvarligaste miljöpåverkan riskerar att uppstå, samt på de frågor där planen bedöms ha störst potential att påverka miljön i positiv riktning.

Planområdet

En behovsbedömning arbetades fram till planprogrammet för Björshults industriområde (daterad 2013-01-24). Inför arbetet med detaljplanen med etapp 1 (föreliggande detaljplan) har en kompletterande behovsbedömning tagits fram. Denna utgjorde underlag för avgränsningssamrådet med Länsstyrelsen. Etapp 1 omfattar befintligt och nytt industriområde. Etapp 2 omfattar återvinningsstationen. Följande frågor har genom den avgränsning som har gjorts av Nyköpings kommun daterad 2014-05-30, bedömts medföra en betydande miljöpåverkan.

- Trafiksäkerhet
- Skyddsvärda naturområden och kompensationsåtgärder
- Dagvattenhantering
- Avrinningsområde
- Dispens från avvattningsförbudet
- Transport av farligt gods
- Buller och risker
- Verksamhetens påverkan utanför planområdet angående transporter, buller och risker
- Mellankommunala aspekter

2.3 Avgränsning i tid

MKB:n avser miljöeffekter som kan uppstå när området är fullt utbyggt och verksamheterna i planområdet är tagna i drift, dvs. en beskrivning av hur området kan se ut om cirka 30 år.

3 Alternativredovisning

3.1 Alternativ lokalisering

Planförslaget är förenligt med den fördjupade översiktsplanen för Nyköpings tätort och Skavsta, antagen av kommunfullmäktige 2013-12-10. Området är där utpekade som befintligt verksamhetsområde med godkänt planprogram för utvidgning. Konsekvenserna av detaljplanens förslag till exploatering inom planområdet kommer inte att jämföras med en alternativ lokalisering på en annan plats inom Nyköpings kommun. Lokaliseringsbedömning och bedömning av en byggnation inom kommunens gränser bedöms vara utförd och strategiskt beslutad i den fördjupade översiktsplanen för Nyköpings tätort och Skavsta samt i kommunens översiktsplan. Den aktuella lokaliseringen följer intentionerna i de kommunala planerna.

Det aktuella planområdet innehar höga naturvärden och därför kan det finnas anledning till att ifrågasätta valet av en exploatering inom området. Exploateringen bedöms dock vara väl avvägd av kommunen. Lokaliseringen bedöms vara riktig, trots områdets höga naturvärden, då den ligger i direkt anslutning till befintligt industriområde som i allra högsta grad påverkar omgivningen med sin verksamhet. Delar av naturvärdena har också delvis spolerats genom tidigare avverkning. En exploatering av industri, lager etc. på föreslagen plats kan bidra till att minska en exploatering av verksamhetsområden på andra platser med jungfrulig mark och med ännu högre naturvärden. Det bedöms också vara bättre att samla industriverksamhet på en och samma plats, än att den är spridd på olika platser i kommunen.

3.2 Alternativ utformning

Under processens gång har olika utformningar och avgränsningar studerats för aktuellt planområde. I juni 2007 beslutade Nyköpings kommunstyrelse (Dnr KK07/261) att ett planprogram för Arnö 1:3, Björshult, skall upprättas. I april år 2009 tog Kommunstyrelsen ett nytt beslut (Dnr KK09/199) om planprogram för Björshult. I detta anges att planen skall omfattas utvidgning av sophantering samt lakvattenhantering, detaljplan för industritomter samt dragracingbana. Under framtagandet av planprogrammet visade det sig vara olämpligt att förlägga en dragracingbana inom planområdet. Undersökningar och bullerberäkningar visade att det skulle krävas långa avstånd för att kunna säkerställa bullernivåer samt att det skulle krävas omfattande markgrepp med stor påverkan. Därför fattade kommunen beslut om att dragracingbanan inte var någon lämplig markanvändning för området.

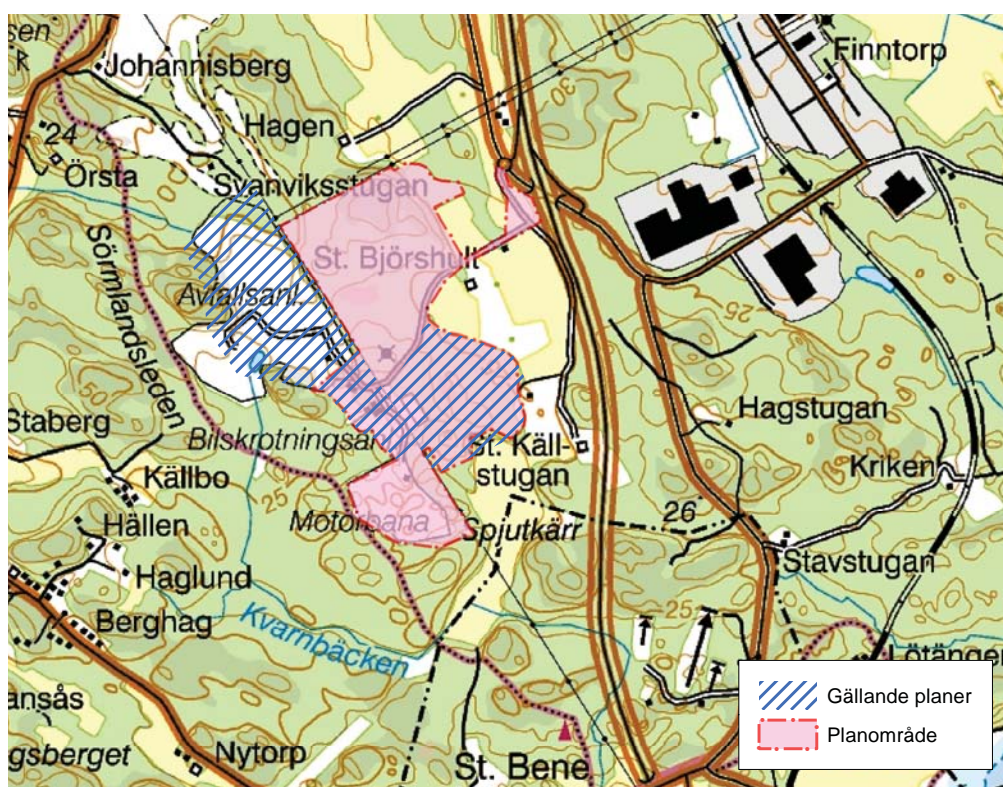
I planprogrammet (daterat 2013-01-24, rev. 2013-05-16) ingick även avfallsanläggningen i nordväst. För närvarande pågår utredningar gällande lakvattenhanteringen från anläggningen. Då kommunen är angelägen om att få fram industrimark till intressenter, togs avfallsanläggningen bort från föreliggande detaljplan för att inte försena projektet.

Planförslaget för föreliggande granskning har också utvecklats sedan planprogram för området upprättades (daterat 2013-01-24, reviderat 2013-05-16) samt sedan samrådshandling detaljplan upprättades. I programskedet skulle den dåvarande utformningen av tillfartsvägen till planområdet till en början gå över en betesmark vid Lilla Björshult (område C i naturvärdes-

bedömningen). Kommunen gjorde bedömningen att denna sträckning skulle allvarligt skada naturbetesmarken samtidigt minska möjligheterna att hävda den genom bete. Detta föranledde att sträckningsalternativet förkastades, och i stället föreslås befintlig sträckning av nuvarande tillfartsväg att användas och förbättras. Till granskningshandlingen har även planområdets gränser justerats något och ett kompensationsområde har fastställts i detaljplanen. Mindre naturmark tas i anspråk för exploatering och mer naturmark befästs i detaljplanen.

3.3 Nollalternativet

En MKB skall alltid redovisa ett så kallat jämförelsealternativ, det vill säga vad som händer om en utbyggnad enligt detaljplanen inte genomförs. I detta fall utgörs nollalternativet av gällande planer samt befintlig markanvändning (på de områden som inte omfattas av gällande planer). Planområdet berörs av två gällande planer. För ytterligare information om nuvarande markanvändning se rubrik 4.1 Landskapsbild och nuvarande markanvändning.

Kartan redovisar planområdet samt de områden som omfattas av gällande planer. På de områden som inte omfattas av gällande planer utgörs nollalternativet av befintlig markanvändning.

P 82-7 "Förslag till stadsplan för del av Arnö 1:3 (delplan 10 Björshult) på Arnö i Nyköpings kommun" (fastställd av Länsstyrelsen 1982-03-17)

Gällande plan omfattar de södra och sydvästra delarna av aktuellt planområde (Räddningstjänstens övningsfält samt en bilskrotanläggning). Markanvändningen för området med övningsfältet innehar beteckningen allmänt ändamål och här uppgår den maximala byggnadshöjden till 10 m. Området med bilskroten innehar beteckningen industri. Den maximala byggnadshöjden uppgår till 8,0 m. I de östra delarna regleras tillfartsvägen till de södra delarna av planområdet, samt en mindre gatuplantering. Nuvarande markanvändning stämmer i stort överens med gällande plan.

**P 02-9 "Detaljplan för del av Arnö 1:3, arbetsområde Björshult, Nyköpings kommun" (anta-
gen av kommunfullmäktige 2002-05-14 och laga kraftvunnen 2002-06-14)**

Gällande plan reglerar området för Skanskas lagring av massor. Markanvändningen i området anges till stora delar som upplag och industri. En industrigata i områdets mitt regleras samt en ridå med natur längs med de östra och södra delarna. Högsta byggnadshöjd i meter uppgår till 9,0 meter och högsta totalhöjd i meter får uppgå till 13,0 meter. I söder finns en våtmark och här får inte markens höjd förändras. Max 80 % av tomtarean får hårdgöras. Nuvarande markanvändning stämmer i stort överrens med gällande plan.

3.4 Planförslaget

Föreslagen detaljplan fastställer i stort befintlig markanvändning med undantag av områdets norra delar. För området norr och söder om Björshultsvägen anges bestämmelsen UJ - Lager, upplag och industri. För de västra delarna (Räddningstjänstens övningsområde) anges bestämmelsen J - Industri. Folkracebanan befästs genom bestämmelsen R₅ - Motorsport. Inom UJ samt J- områdena föreslås högsta byggnadshöjd att uppgå till 10,0 m. På plankartan anges även föreslagna marklutningar samt föreskriven markhöjd. Det anges även att nivåupptagande slänter skall placeras på kvartersmark. För bebyggelse inom planområdet ställs inga särskilda krav på gestaltning eller byggnadsutformning utöver generella bestämmelser i Plan- och bygglagen.

Trafikförsörjningen till Björshults industriområde sker från Riksväg 53, Oxelösundsvägen. Björshultsvägen är i dåligt skick och inte optimal för den trafikmängd och de tunga transporter som sker till området. En upprustad Björshultsväg med 22 meters gatuområde leder från cirkulationsplatsen in i det befintliga industriområdet. Vägsektionen i planförslaget är dimensionerad för 7 m köryta (3 m grönremsa, 3 m gc-bana och 4,5 m vägslänter inklusive svackdiken). Nya industrigator med 14 meters gatuområde, Pantvägen och Returvägen, rundmatar de nya industriområdena norr och söder om Björshultsvägen. Returvägen sammanbinds med befintlig gata väster om kraftledningen vid folkracebanan. Vägsektionen är 7 m köryta och 3,5 m vägslänter inklusive svackdiken.

All parkering ska ske på kvartersmark. Parkeringen vid folkracebanan är inte optimal. I detaljplanen föreslås att en utfyllnad sker mellan banan och den nord-sydliga kraftledningen för att skapa en parkeringsyta i direkt anslutning till banan. Utfartsförbud gäller längs Björshultsvägens båda sidor. Anslutningen av industritomterna sker till de lokala industrigatorna. Befintliga verksamheter inom planområdet och avfallsanläggningen avses behålla sina nuvarande in- och utfarter.

Befintligt skogsområde i norr och nordöst befästs i detaljplaneförslaget. Naturområdet fungerar även som skyddsområde för fornlämning. Även den trädridå som omger Skanskas upplag i söder befästs. Söder om folkracebanan avsetts ett naturområde med våtmark, som avses användas för rening av dagvatten. Hällmarken med den gamla tallskogen (område A enligt naturvärdesbedömningen, se kap 4.2 Naturmiljö) skyddas genom att ingå i naturområde. Området har utvidgats i nordost och ingår i värdefullt naturområde som har fastställts på plankartan genom bestämmelse. Våtmarken i söder ska anläggas och skötas så att den med tiden utvecklas till biotopen "sumpskog".

Dagvattnet avses fördröjas lokalt inom planområdet genom avrinning i svackdiken till två fördröjningsmagasin och en våtmark. Dagvattnet skall provtas före och efter fördröjningen. Avrinning till omgivande nedströms belägna diken ska vara lika den som görs idag. Dagvattenhanteringen skall inte försämra miljö kvalitetsnormerna för vattenförekomst. Vad gäller det

södra området, väster om kraftledningen, avvattnas detta via Kvarnbäcken ned till Stjärnholmsviken. Ett befintligt dike avvattnar Upplaget 2 och 3 mot väster. Dagvattenavledningen fungerar idag tillfredsställande. Eventuella framtida åtgärder för fördröjning av dagvattenhanteringen för detta dike kommer att samordnas med framtida utbyggnad av lakvattenfrågan för avfallsanläggningen. Folkracebanans dagvattenavledning fungerar idag tillfredsställande. Redovisad nytt fördröjningsmagasin i söder är ett reservat för det fall att kvartermarken hårdgörs. I det södra området öster om kraftledningen föreslås en våtmark anläggas med det långsiktiga målet att bli en sumpskogsbiotop. Östra delen av detaljplaneområdet avvattnas till naturmarken utan fördröjningsåtgärder. Den norra delen av planområdet avvattnas via ett dikessystem i gatumark som mynnar i ett nordligt fördröjningsmagasin mellan Björshultsvägen och motorvägen. Vat-
tenavledningen sker därefter norrut i befintligt dike som mynnar i Kilaån.

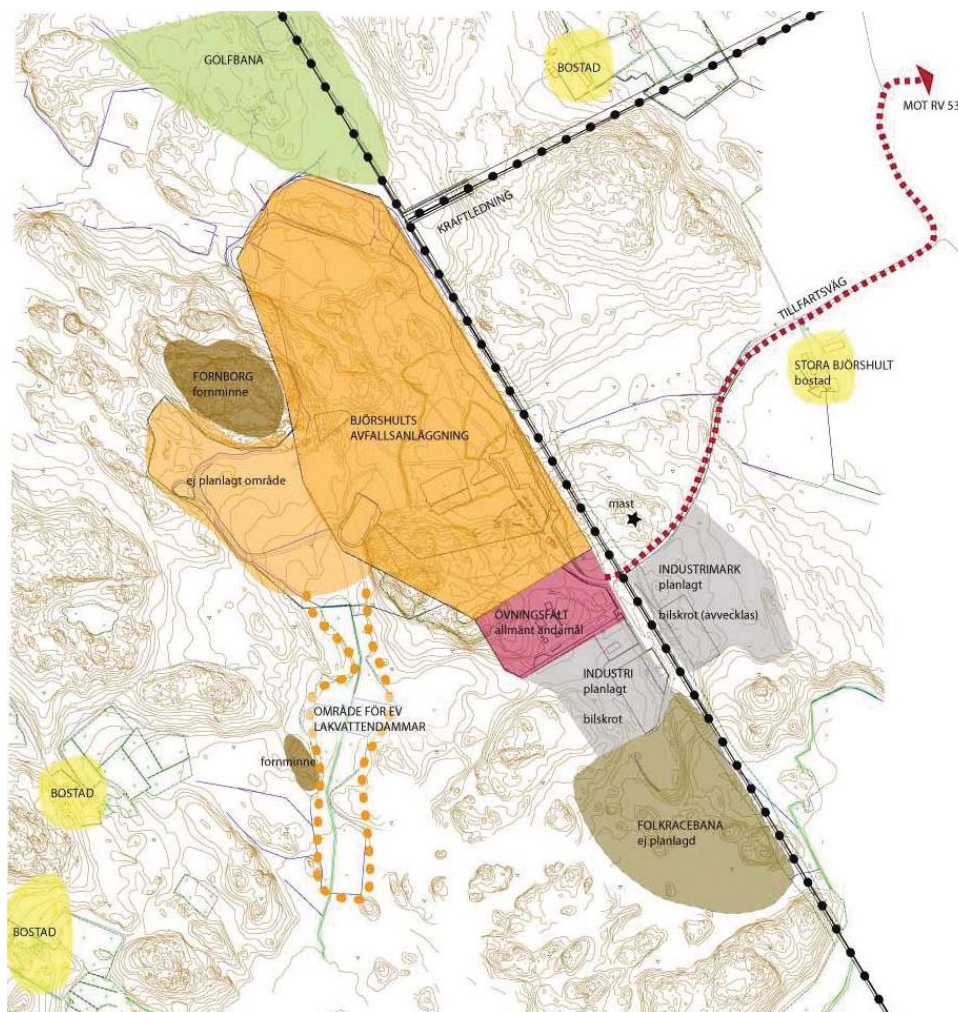
Då det inte kan uteslutas att transporter av farligt gods kommer att ske på Björshultsvägen har ett byggnadsfritt område om 30 meter införts längs vägen fram till avfallsanläggningen. Riskutredning ska utföras vid nybyggnad inom 100 meter från vägområdet och även vid lokalisering av verksamhet som innebär risker allmänt inom hela planområdet. En nord-sydlig kraftledning om 130 kV avgränsar och genomkorsar planområdet. Ett byggnadsfritt område om 20 meter från närmaste fas har införts på plankartan längs med kraftledningen.

4 Förutsättningar och områdesbeskrivning

4.1 Landskapsbild och nuvarande markanvändning

Det aktuella planområdet är relativt kuperat med tallbevuxna bergshöjder i norr och ett småkulligt landskap i övrigt. Huvuddelen av området är bevuxen med barrskog, ofta med kraftigt inslag av björk. Skogen är präglad av tidigare avverkningar, allt från planterat på gamla hyggen till ett mer skonsamt skogsbruk som skapat miljöer med ofta grova träd och en hel del död ved. Delar av skogen har i sen tid utnyttjats som skogsbete. Den omgivande skogen är en naturlig avskärmning kring planområdet. Till följd av näringsfattiga jordar är området relativt artfattigt, åtminstone när det gäller kärlväxter. Vid Lilla Björshult finns en nyligen nedlag betesmark. Inom planområdet finns idag en folkracebana, Räddningstjänstens övningsfält samt en bilskrotanläggning. Gränsande till planområdet ligger Björshults avfallsanläggning. Inom denna verksamhet ryms ett flisupplag, en askdeponi, djurkrematorium, en deponigasanläggning och en återvinningscentral. Ett antal byggnader finns som tillhör befintliga och pågående verksamheter.

Ingen bostadsbebyggelse finns inom planområdet. Närmaste bostadsbebyggelse är Stora och Lilla Björshult. Stora Björshult är en jordbruksfastighet gränsande i öster till planområdet. Enstaka bostäder/fritidshus finns vid Stora och Lilla Källstugan, avstånd 500 meter sydost om planområdet, Hagen 200 meter norr om planområdet och Hattsätter 500 m nordost om planområdet samt vid Örsta ca 1 km väster om planområdet.

Pågående markanvändning (Källa: Planprogram för Björshults industriområde, 2013-01-24, rev. 2013-05-16)

4.2 Naturmiljö

Hela området berörs av riksintresseområde enligt 4 kap 4 § MB, Högexploaterad kust. Inom planområdet finns två områden som enligt Skogsstyrelsen klassas som nyckelbiotop och en som klassas som naturvärdesbiotop. Inga andra dokumenterade bevarandevärda områden berörs.

Två nyckelbiotoper samt en naturvärdesbiotop berörs. Nyckelbiotopen i öster är 0,9 ha (ca 0,2 ha berörs). I Skogsstyrelsens beskrivning anges en trädfördelning med gran 70 %, tall 20 %, asp 10 % och rönn 1 %. I övrigt framgår att biotopen är rik på vedsvamp. Nyckelbiotopen strax norr om den f.d mossen ligger emellertid helt inom området och upptar en areal av 1,2 ha. I Skogsstyrelsens beskrivning av nyckelbiotopen anges en trädslagsfördelning med gran 80 %, tall 20 %, asp 1 % och rönn 1 %. I övrigt framgår att biotopen har gamla grova granar, torrakor, högstubbar och naturliga stubbar av gran, rikligt med lågor främst av gran men också enstaka lågor av asp och tall samt en gammal asp med bohål. Naturvärdesbiotopen har en areal av 9,5 ha, men ingen övrig information av området finns att hämta i Skogsstyrelsens databas.

En naturvärdesbedömning har upprättats för planområdet. För vidare information se bilaga 1. Vid besöket av området kan konstateras att uppgifterna stämmer men att det också ingår en hel björk i beståndet. Det som skiljer nyckelbiotopen från naturvärdesobjektet är i huvudsak tillgången på grov död ved. När det gäller artmångfalden är skillnaden subtil eftersom det inte finns fler ovanliga arter inom nyckelbiotopen än utanför densamma. Då gamla grova granar och tallar även finns i naturvärdesobjektet kan en storm med vindfällningar av träd inom överskådlig tid sudda ut skillnaderna i naturvärde mellan nyckelbiotopen och naturvärdesobjektet. Då värdena till stor del är gemensamma har denna inventering nyckelbiotopen och naturvärdesobjektet slagits ihop (område B). Däremot har hållmarken (område A) som är en del av naturvärdesobjektet behandlats var för sig.

Område A (Hällmarkstallskogen)

I planområdets norra del finns en nära nog orörd hållmarkstallskog. Tallarna på hållmarken är inte särskilt grova men åldern bedömdes av Skogsstyrelsen (1994) till 150-180 år, vilket motsvarar 170-200 år idag. Träden är därigenom de äldsta inom planområdet. En yngre generation tallar på tillväxt skjuter upp här och var i området. I västslutningen av berget finns fyra rundastensättningar och en gammal strandvall med mjukt rundade stenar, vilka som regel är överväxta med mossor men på några håll är materialet blottat.

Vegetationen på hållmarken är mosaikartad med renlavar på de plana hällytorna, en mager risvegetation med ljung, blåbär och lingon i svackorna och i de djupaste skrevorna växer det vitmossor och starr. Död ved i form av lågor eller torrakor saknas nästan helt, vilket kan visa på att det förekommit vedtäkt tidigare. Lavfloran på träden innehåller inga naturvårdsarter. Lavfloran på marken visar en relativt hög diversitet med många arter renlavar och bägarlavar.

Område B (Naturskogen vid Stora Björshult)

Området omfattas av nyckelbiotopen i söder och av delar av den skog som Skogsstyrelsen klassat som "naturvärdesobjekt". Dessutom är ett mindre område mot Stora Björshult och kring den f.d mossen tillagt eftersom det bedömts ha nyckelbiotopskvalitet med bl a fynd av rödlistad art. Den norra nyckelbiotopen berörs mycket marginellt, men är markerad på kartan ovan.

Naturskogen består i huvudsak av grov gran, men även tall och björk förekommer fläckvis. Död ved i form av grova lågor och tunna stammar, grenar, kvistar, stubbar och torrträd förekommer rikligt. Särskilt lågor av gran är vanliga, men även asp och björk förekommer som död ved, särskilt mot Stora Björshult och längs vägen söderut mot telemasten. Marken är växelfuktig och i ett parti förekommer granskog med ett bottenskikt av vitmossor. Fuktiga partier förekommer också i utloppet från mossen mot Stora Björshult och längs vägen söderut.

Vid Skogsstyrelsens inventering år 1994 noterades skogsbete som markanvändning, vilket visar att området måste ha betats så sent som för 20 år sedan. I granskogen växer nu en del ung björk upp och även på andra håll kan skönjas igenväxning av tidigare öppna ytor. Den grova granskogen i kombination med sentida utmarksarbete ger goda förutsättningar för en artrik funga (motsv. flora för växter) av marksvampar, troligen med inslag av rödlistade arter, något som inte kunde iakttas vid inventeringen som skedde sent under säsongen under ett svampfattigt år. Ovanliga arter som fyrflikig jordstjärna (rödlistad), purpurticka, nätticka, kådskål, rökticka och labyrintgröppa påträffades i detta område. En rätt vanlig art på de grova granarna är gammelgranslav. Den har påträffats här och var i hela planområdet, men har i område B ovanligt stora förekomster.

Område C (Betesmarken vid Lilla Björshult)

Vid Lilla Björshult sträcker sig en låg bergrygg som tillsammans med omgivande fuktängar utgör en naturbetesmark som intill nyligen hävdats genom bete. Hällmarken är bevuxen med lavar, mossor och låga örter, i svackorna uppträder en gräs-örtrik vegetation. Mot rondellen i norr ökar markfuktigheten och betesmarken har här karaktär av björkbevuxen fuktäng.

Berghällarna uppvisar en rik lav- och mossflora till följd av lång kontinuitet av solexponering och bete, markstörning och näringstillförsel genom kreatursgödsel. Den näringsfattiga gräsmarken präglas av arter typiska för ängar, där markens näring under lång tid forslats bort genom ängshö. Denna typ av naturbetesmarker är idag mycket ovanlig, då den nästan i samtliga fall övergetts och planterats med skog. Samtidigt är det i dessa marker man kan hitta rödlistade och andra ovanliga arter av svampar och kärlväxter som är beroende av just denna utmagring i kombination med hävd genom bete. Typiska vanliga arter som ofta förekommer i mängd sådana marker är stagg, blodrot, krypvide, ängsvädd, hirsstarr, ljung, knägräs, hundstarr, knapptåg och pil-lerstarr. Denna artsammansättning är typiskt också för betesmarken vid Lilla Björshult, där det dessutom förekommer darrgräs, jungfrulin, ängsviol, gulmåra, blåsuga, ängsfryle och krusfrö. Eftersom inventeringen gjordes så sent på året finns stora möjligheter att under optimal växtsäsong finna betydligt fler och mer ovanliga hävdgynnande arter. Under svampsäsong kan också rödlistade arter av jordtungor, vaxskivlingar, rödskivlingar och små fingersvampar kunna finnas i en sådan miljö.

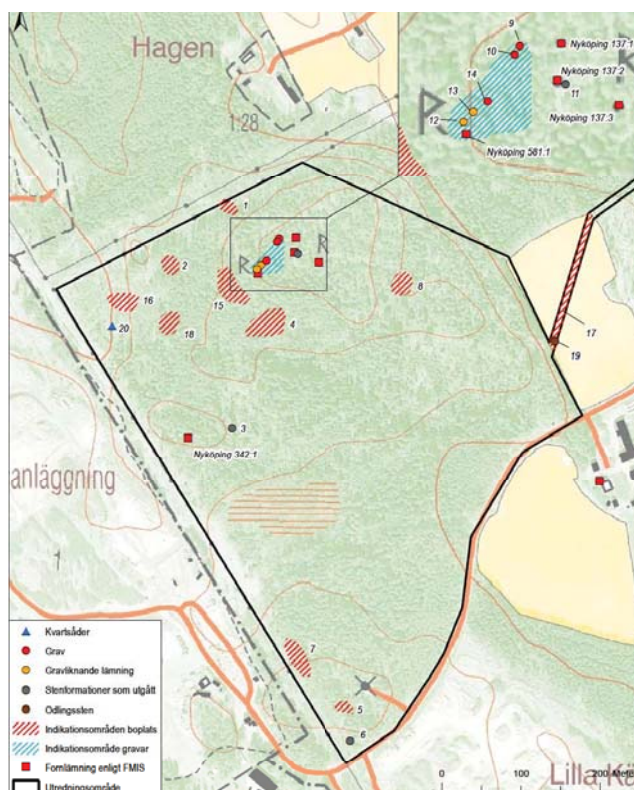
Igenväxningen av området har påbörjats genom ökad förnabildning och uppslag av unga aspar. Det är av väsentligt betydelse att åter hävda denna betesmark och samtidigt skydda den mot exploatering.

De delar inom kartan som inte innehar någon beteckning (A-C), bedöms har låga eller högst genomsnittliga värden (Källa: Inventering och naturvärdesbedömning, Björshult, nov 2013).

4.3 Kulturmiljö

Inom planområdet finns några registrerade fornlämningar hos Riksantikvarieämbetet. I de norra delarna finns ett antal fasta lämningar som enligt registret består av stensättningar. I väster finns en uppgift om röse och i sydöst finns ett antal kulturhistoriska lämningar som utgörs av fornlämningsliknande bildningar. Inga dokumenterade bevarandevärda områden för kulturmiljö berörs. För att undersöka de kulturhistoriska värdena inom planområdet har kommunen har upprättat en särskild arkeologisk utredning för delar av planområdet. Utredningen kan ses i sin helhet i bilaga 2. I utredningen undersöktes de identifierade lämningarna samt även de indikationsområden som framkom under inventering av området.

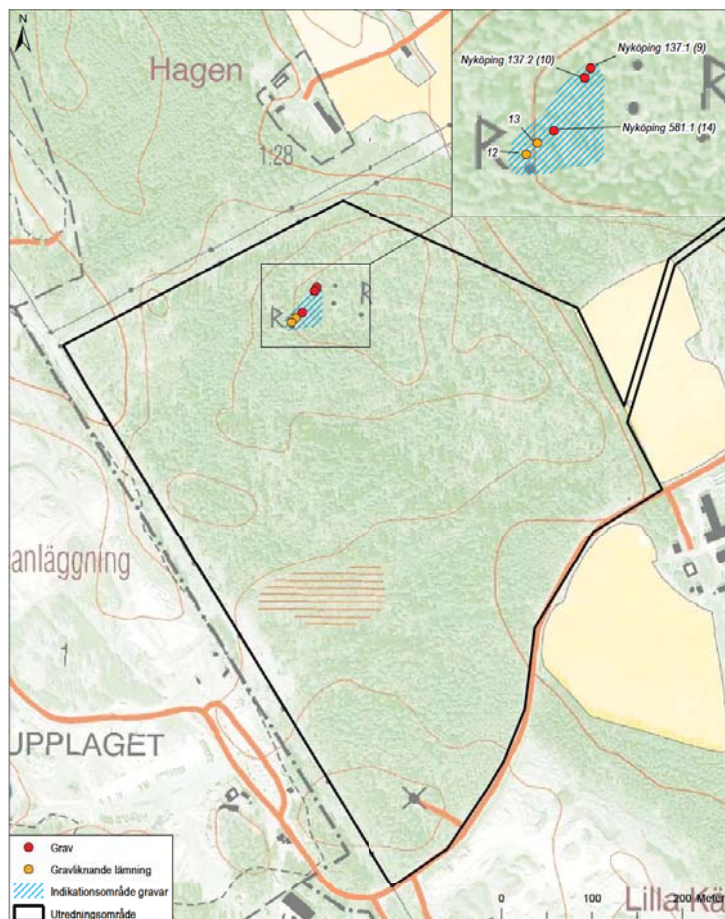

Fastighetskartan med utredningsområdet och de potentiella objekten samt redan registrerade fornlämningar markerad. Registreringarna i FMIS (röd fyrkant) överensstämmer inte helt med de faktiska lägena (Källa: Särskild arkeologisk utredning, Arnö 1:3 2012:2646).

Resultaten från den arkeologiska utredningen visar på att planområdet har varit ett obebott utmarksområde under forntid och historisk tid. Under stenåldern har det funnits goda förutsättningar för bosättning på endast ett par platser med finare sediment, medan stora delar av området varit alldeles för stenigt. Även de bättre ytorna har genom utredningen visat sig vara utan fornlämningsindikation. Under senare tider har de södra delarna av planområdet varit blött och därför olämpligt för bebyggelse. Brons- och järnålderns bebyggelse skall sannolikt främst sökas i de lägre belägna områdena utanför planområdet, som ligger i anslutning till ytor med ett större antal gravanläggningar och nutida åkermark. De gravar som finns inom planområdet skall sannolikt tolkas som ensamliggande, mindre gravgrupper från bronsålder och/eller äldre järnålder, vilka ibland påträffas i utmarksområden. Gravar från denna tidsperiod var oftast haft mycket små och sparsamma gravgömmor. Gravarnas yttre konstruktionselement varierar stort och kan utgöras av allt från enstaka stenar till stora rösen. Anläggningarna i Björshult är

uppbyggda av sten och ligger på berghäll och klappersten, vilket har medfört att stora mängder vatten har transporterats genom gravarna under de årtusenden som gått. Detta har sannolikt medfört att ben och andra fynd har förstörts. Inom planområdet finns endast ett mindre område med gravar som hyser fornlämningar. Övriga ytor är utan indikation.

Vid planområdets gräns i sydost vid Lilla Källstugan finns också ett antal fornlämningar och fornlämningsliknande odlingsrösen samt lämningar efter torpbebyggelse.

Utredningsområde och resultat (Källa: Särskild arkeologisk utredning, Arnö 1:3 2012:2646).

4.4 Rekreation och friluftsliv

Planområdet omfattas inte av riksintresseområde för friluftsliv.

Planområdet ingår inte i det urval av områden som inventerades med hänsyn till friluftslivet i rapporten om kommunens närströvområden. Vid besök i området kunde konstateras att spår av utnyttjande i princip nästan helt saknas. Det finns några smala, lågutnyttjade stigar som troligen används av närboende och troligen även av vilda däggdjur. Frånvaron av mer omfattande bebyggelse och problem med buller och tidvis påfallande stank från avfallanläggningen är troliga förklaringar till att området är så litet nyttjat av allmänheten. Dessutom är nedskräpningen påfallande till följd av illegala dumpningar av grovsopor i anslutning till tippområdet. Sörmlandsleden passerar väster om planområdet. Norr om planområdet ligger en golfbana. Sammanfattningsvis kan sägas att området saknar intresse för det rörliga friluftslivet med hänsyn till befintliga verksamheters art och omfattning.

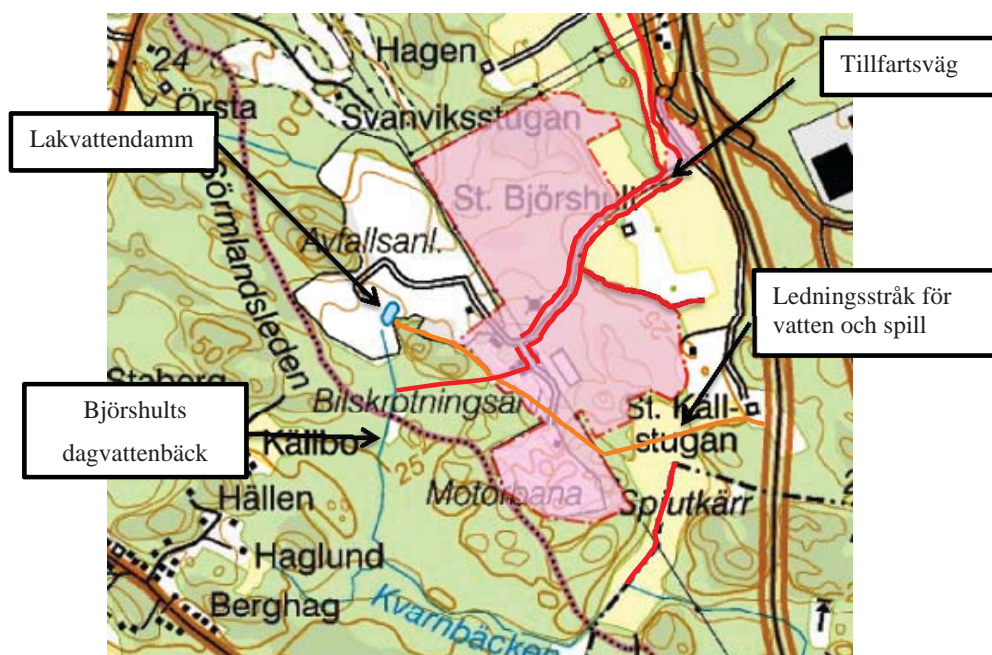

Tipping förekommer i skogsområdet.

4.5 Vatten

En dagvattenutredning har upprättats. Denna kan ses i sin helhet i bilaga 4.

Inga kommunala dagvattenledningar finns idag inom planområdet. Dagvattenavrinningen sker naturligt till omgivande mark samt till befintliga diken utmed tillfartsvägen samt till befintligt dike i väster mellan bilsproten och Räddningstjänstens övningsområde. En numer utdikad torr-lagd våtmark/mosse finns i nordvästra delen av planområdet. Avfallsanläggningen väster om planområdet har ett internt system för omhändertagande av dagvatten samt dammar för lakvattnet. Detta vatten avrinner sedan via Björshults dagvattenbäck som ansluter till Kvarnbäcken söder om planområdet. Vatten och spillvattenledningar finns i ett stråk som kommer från syd-öst. Vid motorbanan viker det av norrut upp mot avfallsanläggningen. Omgivande dagvattenbäckar som Björshults dagvattenbäck och Kvarnbäcken omfattas inte av några diktningföretag.

Befintliga diken markerade med rött. Befintlig lakvattendamm på avfallsanläggningen. Planområdet markerat med rosa. Stråk med vatten och spillvattenledningar är markerade med orange färg. Källa: Dagvattenutredningen.

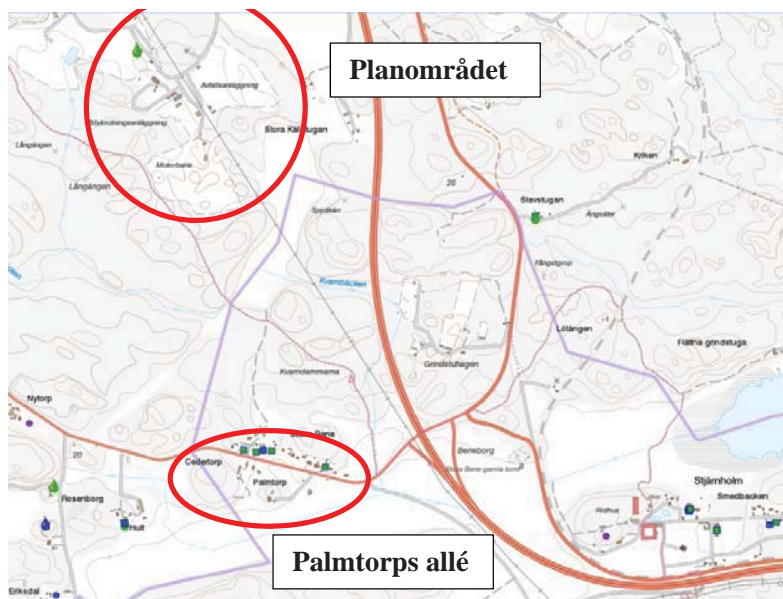
Då dagvattnet till största del avvattnas ut i omgivande mark från planområdet har avrinningsområdet studerats. Grovt sett är avrinningen från planområdet uppdelat i tre stycken avrinningsområden. Nordvästra delen av planområdet har sin avrinning åt nordväst, för att så småningom nå Kilaån. Östra delen av planområdet avrinner åt nordost, för att så småningom nå Kilaån. Sydöstra delen av planområdet har sin avrinning söderut, för att så småningom rinna ut i Stjärnholmsviken i Aspafjärden.

Vattendelare för avrinningsområdet markerat med blå linje. Planområdet markerat med röd linje. Källa: Dagvattenutredningen.

Då inga befintliga dagvattenledningar finns inom planområdet rinner dagvattnet ut i omgivande mark eller samlas upp i diken utmed tillfartsvägen eller i diket mellan bilskrotanläggningen och Räddningstjänstens övningsområde. Dikena utmed tillfartsvägen ansluter till befintliga diken som går både söderut och norrut för att ansluta till Kilaån respektive Kvarnbäcken. Diket mellan bilskrotanläggningen och Räddningstjänstens övningsområde mynnar i Björshults dagvattenbäck som längre nedströms rinner ut i Kvarnbäcken.

Ungefär 1,5-2 km söder om planområdet ligger en privat dricksvattentäkt vid Palmtorps allé som försörjer 17 stycken fastigheter. Fastigheterna har även en egen avloppsanläggning och ligger utanför Oxelösunds verksamhetsområde för VA. Målsättningen är från kommunens sida att de på sikt ska ingå i verksamhetsområdet och vara anslutna till kommunalt vatten och avlopp. Dock finns det ingen fastställd tidplan för detta. Riskbilden för dricksvattentäkten är att utbyggnaden av Björshults industriområde skall påverka vattenkvaliteten i tälkten.

Palmtorps dricksvattentäkt.

Dagvattnet från planområdet rinner via naturmarken och diken till Kvarnbäcken i söder samt till Kilaån i norr. Kvarnbäcken mynnar ut i Stjärnholmsviken som är en del av Aspafjärden. Både Aspafjärden och Kilaån omfattas av miljö kvalitetsnormer (MKN) för vatten. Vattenmyndigheten har klassat Kilaån till måttlig ekologisk status. Klassningen är en expertbedömning som baseras på näringsämnesstatus. Den kemiska ytvattenstatusen (exklusive kvicksilver) är klassad till god. Miljö kvalitetsnormen anger, att Kilaån ska uppnå god ekologisk status år 2021 och bibehålla god kemisk ytvattenstatus status år 2015.

Aspafjärden är klassad till måttlig ekologisk status och har ingen klassning på kemisk ytvattenstatus (exklusive kvicksilver) av vattenmyndigheten. Miljö kvalitetsnormen anger, att Aspafjärden ska uppnå god ekologisk status år 2021 samt uppnå god kemisk ytvattenstatus status år 2015.

I samband med dagvattenhantering måste hänsyn tas till MKN för vatten. Målet med dagvattenhanteringen är att ej försämrade MKN för vatten.

4.6 Trafik och trafiksäkerhet

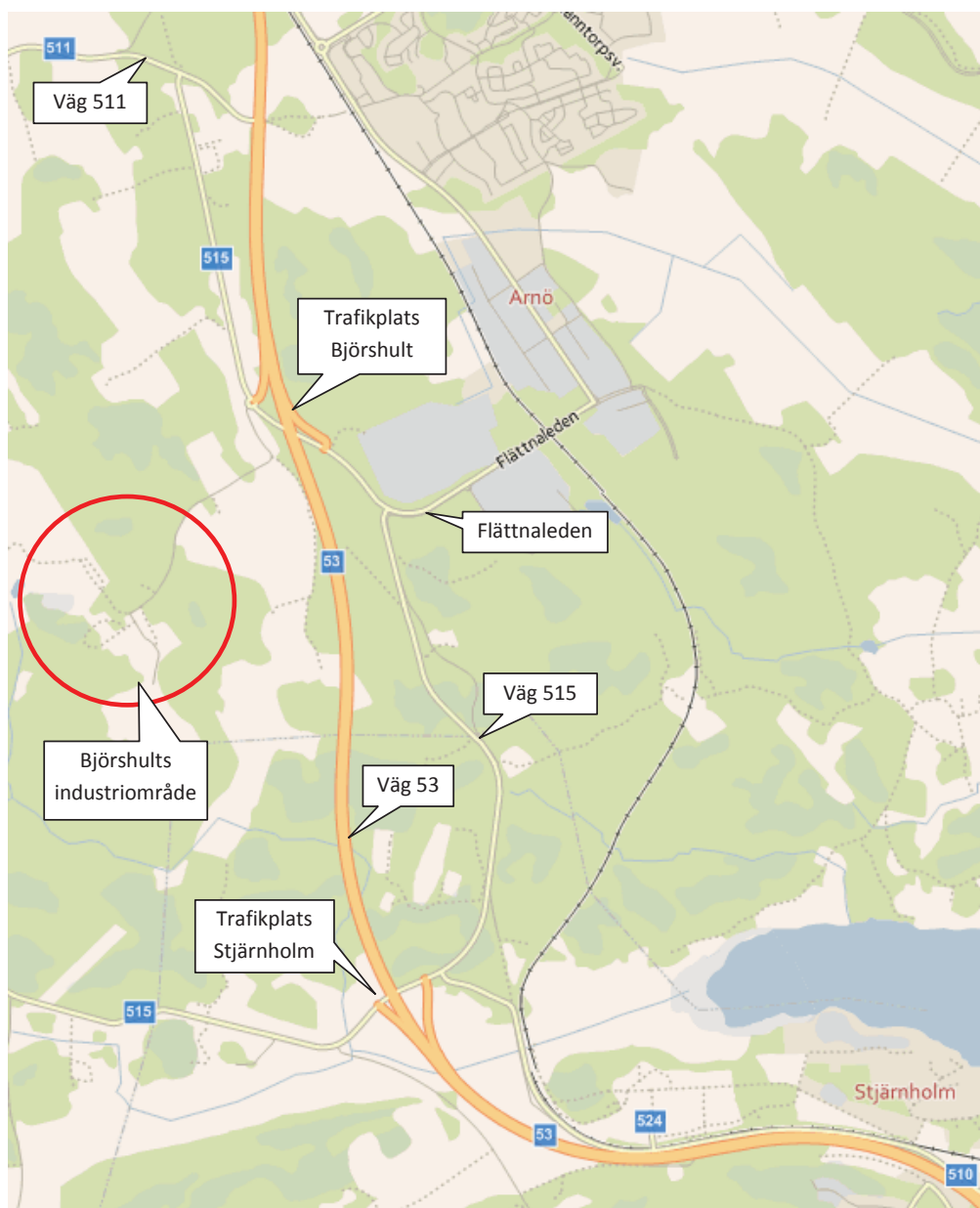
Trafikförsörjningen till Björshults industriområde sker från Riksväg 53, Oxelösundsvägen. Björshultsvägen är i dåligt skick och inte optimal för den trafikmängd och de tunga transporter som sker till området. Idag genererar avfallsanläggningen strax intill planområdet en mängd tyngre transporter dagligen, året runt. Även transporter av schaktmassor genererar även en hel del trafik. Övriga verksamheter innebär inte samma hårda och intensiva belastning på tillfartsvägen. Folkpacebanan innebär stötvis belastning i samband med tävlingar. De anordnar ca 6-8 tävlingar per år. Parkering för besökare sker idag inom deras område. Mängden tunga transporter som har gått på Björshultsvägen har medfört att vägen idag är i dåligt skick.

Det finns inga separata gång- och cykelvägar i området. Området är inte heller trafikförsörjt med kollektivtrafik. Närmaste busshållplats är belägen vid Flättnaleden, ca 2 km från planområdet.

Möjliga vägar mellan Björshult och Oxelösund

Avståndet från Björshults industriområde till centrala Oxelösund är ca 1 mil. Anslutningen till det allmänna vägnätet från industriområdet sker via befintlig cirkulationsplats på väg 515. Det finns två alternativa vägar till Oxelösund:

- Väg 515 söderut till trafikplats Stjärnholm, därefter väg 53.
- Väg 515 norrut, via väg 511, till plankorsning med väg 53.

Kartan redovisar trafikplatsernas lägen i förhållande till planområdet.

Den närmaste vägen för trafik från Björshult med målpunkt i Oxelösund är att köra väg 515 söderut. Trafikplats Björshult är en s.k. halv trafikplats där ramperna endast går norrut och det går därför inte att köra på väg 53 söderut i denna punkt. Trafiken söderut följer väg 515 i ca 3 km till trafikplats Stjärnholm, där det går att ansluta till väg 53 söderut. Korsningen med Flättnaleden är utformad som en trevägskorsning med väjningsplikt för trafiken som kommer väg 515 söderifrån. Trevägskorsningen har refuger i alla tillfarter. Hastighetsbegränsning på väg 515 och Flättnaleden är 70 km/h, på väg 53 är hastighetsbegränsningen 110 km/h. Det är även möjligt att i anslutning till trafikplats Stjärnholm köra söderut, via väg 510. Väg 510 har 70 km/h respektive 50 km/h. Total sträcka är ca 9,4 km till Hamnbron i Oxelösund, med en restid på ca 6,1 min, exklusive tidsåtgång i de två plankorsningarna.

Den andra möjligheten är att köra en längre sträcka på motorvägen väg 53. På- och avfart sker då i befintlig fyrvägskorsning mellan väg 53 och väg 511 norr om Björshult, vilket innebär en sträcka på ca 1,7 km från cirkulationsplatsen vid Björshult med hastighetsbegränsning 70 km/h. Korsningen väg 515/511 är utformad som ett fyrvägs-kärl. Total sträcka är ca 11,5 km till Hamnbron i Oxelösund, med en restid på ca 6,8 min, exklusive tidsåtgång i de två plankorsningarna. Båda alternativen innehåller två plankorsningar, vilket gör att de är relativt jämförbara avseende korsningsfördröjning. Eftersom trafiken på väg 53 är större än på de övriga vägarna kan dock väntetiden i korsningen väg 53/511 antas vara något längre än i övriga aktuella plankorsningar. Med avseende på att både reslängd och restid är kortare i alternativet som går via väg 515 mellan trafikplats Björshult och trafikplats Stjärnholm, antas huvuddelen av trafiken välja denna väg mellan Björshult och Oxelösund.

Trafiksäkerhet

Trafikolyckor i det aktuella området, inklusive väg 53 och väg 515 söder om korsningen mellan väg 53/väg 511, har studerats för 10-årsperioden år 2005-2014. Både polisrapporterade och sjukhusrapporterade olyckor har studerats.

Under perioden har det rapporterats 32 trafikolyckor i området; 16 olyckor har inträffat på väg 53, 12 olyckor har inträffat på väg 515, två olyckor på väg 511 och en olycka har inträffat inne i Björshults industriområde. Tio av olyckorna beror på vilt (rådjur eller älg). Två olyckor har medfört allvarliga skador, övriga medförde lindriga skador. De allvarliga skadorna inträffade vid en singelolycka på väg 515 och vid en avsvängningsolycka i korsningen väg 53/511.

De två platser som utmärker sig genom att där skett fler än en olycka är korsningen väg 515/Flättnaleden och korsningen väg 53/511. I korsningen väg 515/Flättnaleden har det under perioden inträffat sex trafikolyckor, samtliga med motorfordon inblandade. Tre av olyckorna hade cyklister inblandade och en olycka var en singelolycka på grund av halka. I en olycksrapport står nämnt att det är dålig sikt på platsen. I korsningen väg 53/511 har det under perioden skett fyra olyckor, varav två upphinnandelyckor, en avsvängningssolycka och en olycka på grund av korsande kurser.

Vägstandard utanför planområdet

Anslutningsvägen till Björshults industriområde ansluter till väg 515 i en cirkulationsplats som bedöms ha god kapacitet för den ökande trafiken. Väg 515 har hastighetsbegränsning 70 km/h på hela den aktuella sträckan, både norr och söder om Björshult. Vägbredden är ca 6,5-7 m. Gång- och cykelväg finns på delen söder om Flättnaleden till Oxelösund. Sträckan norr om Flättnaleden till väg 511 är skyltad cykelled, cykling sker dock i blandtrafik. Cykelleden fortsätter i blandtrafik längs med aktuell del av väg 511 och korsar väg 53 i plan. På sträckan Björshult-

Flättnaleden håller vägen god standard för biltrafik. Anslutningen till påfarten på väg 53 mot Nyköping är ett enkelt trevägskäl. Väg 515, sträckan norr om Björshult, bedöms hålla något lägre standard med bl a flera utfarter, smala vägrenar och mer sliten beläggning. Korsningen väg 515/Flättnaleden är en trevägskorsning som är kanaliserad med refuger i alla tillfarter. Cykelvägen längs med Flättnaleden fortsätter längs med väg 515 söderut. Cykeltrafik mot Björshult släpps ut i trafiken mitt i korsningen, vilket innebär en osäkerhet eftersom korsningsytan är relativt stor.

Korsningen väg 515/Flättnaleden norrifrån (google maps)

Väg 515 söder om Flättnaleden bedöms hålla godtagbar standard för 70 km/h med relativt få utfarter och separerad gång- och cykeltrafik. Korsningarna till väg 510 och ramperna till väg 53 är utformade som enkla trevägskäl. Väg 53 har motorvägsstandard med fyra körfält och hastighetsbegränsning 110 km/h på hela den aktuella sträckan från korsningen med väg 511 fram till Oxelösunds hamn. Genom korsningen är hastigheten 70 km/h, men en bedömning är att många håller högre hastighet. Norr om korsningen med väg 511 är hastigheten 90 km/h och vägen har mitträcke och två körfält i varje riktning. Före korsningen minskas inkommande körfält ner till ett körfält genom spärrmålning. Korsningen har vänstersvängfält från båda håll samt en uppmålad och skyltad cykelpassage.

Korsningen väg 53/511 från norr (google maps)

4.7 Buller

I fråga om buller används ofta begreppen ekvivalent ljudnivå och maximal ljudnivå. Ekvivalent ljudnivå är den genomsnittliga ljudnivån under en given tidsperiod. Maximal ljudnivå är den högsta förekommande ljudnivån under en viss period.

Ingen bostadsbebyggelse finns inom planområdet. Närmaste bostadsbebyggelse är Stora och Lilla Björshult. Stora Björshult är en jordbruksfastighet gränsande i öster till planområdet. Enstaka bostäder/fritidshus finns vid Stora och Lilla Källstugan, avstånd 500 meter sydost om planområdet, Hagen 200 meter norr om planområdet och Hattsätter 500 m nordost om planområdet samt vid Örsta ca 1 km väster om planområdet.

Närmsta bostadsfastighet som gränsar i öster till planområdet.

Irritation eller störning av trafikbuller är inte enbart en fråga om ljudnivå då människor kan reagera olika på ett och samma ljud. Omständigheter när man utsätts för ljudet har stor påverkan. Trafikbuller har en karaktär av brus, framför allt vid stora trafikmängder. Därmed är den genomsnittliga (ekvivalenta) ljudnivån avgörande för störningsupplevelsen så länge som bostadshus inte ligger mycket nära vägarna. I de fallen kan även maximalnivåerna ha betydelse för störningen.

Vad gäller industribuller är upplevelsen mycket individuellt beroende på vilken typ av industri det rör sig om. Vid tillverkningsindustri kan större processmaskiner orsaka kraftigt ljud och vid logistikverksamhet kan transporter ge upphov till mest buller. Vid all typ av verksamhet kan buller förekomma från fläktar, luftintag och transporter inom, till och från området.

Bullrande verksamhet i anslutning till planområdet består idag främst av återvinningsverksamhet. Verksamhet sker normalt endast helgfria måndagar - fredagar 06.00-18.00. Återvinningsstationen har öppettid på söndagar för privatpersoner. En medelvardag tar återvinningsanläggningen idag emot ca 60 större fordon och under en sommarsöndag upp mot 500 lastbilar mellan 12.00-17.00. Inom anläggningen finns två lastmaskiner och en grävskopa i drift vardagar. Under söndagar en lastmaskin.

Bullrande verksamheter finns även inom planområdet i form av Skanskas anläggning samt motorsport i form av folkracebana.

Naturvårdsverkets riktlinjer för externt industribuller, Råd och riktlinjer 1978:5 har gällt fram till och med juni år 2013, då de upphävdes. Dessa riktlinjer har ersatts av en övergångsvägledning. Aktuella riktvärden som enligt denna vägledning inte bör överstigas är i princip oförändrade och redovisas i sammandrag för bostäder nedan. Det aktuella bullret utomhus från kylmedelsky-larna bedöms normalt efter dessa värden.

Högsta ljudnivå, frifältsvärden	Ekvivalent ljudnivå dBA			Maximal ljudnivå
Helgfria vardagar kl	07-18	18-22	22-07	dBA, alla dagar
Lör- sön- och helgdagar kl		07-22	22-07	22-07
Bostäder och rekreationsytor i bostäders grannskap	50	45	40	55

Nya riktvärden för externt buller diskuteras. Förslaget har varit på remiss och den allmänna bedömningen är att de kommer att genomföras. Förslaget till dessa riktvärden för ekvivalent ljudnivå redovisas i utdrag nedan:

Högsta ljudnivå, frifältsvärden	Ekvivalent ljudnivå dBA	
Helgfria vardagar kl	06-18	18-06
Lör- sön- och helgdagar kl		00-24
Bostäder och rekreationsytor i bostäders grannskap	50	45

I förslaget anges även att trafik inom exempelvis ett industriområde bör kunna bedömas som trafikbuller.

Om verksamheten endast pågår under del av dag, kväll eller natt skall den ekvivalenta ljudnivån beräknas för dessa perioder. Riktlinjerna för externt industribuller är tillämpliga både på ny och befintlig industriell verksamhet. Riktvärdena är således inte tillämpliga på till exempel buller från flygtrafik, vägar, järnvägar, vindkraft, skjutbanor, motorsport- och bilprovsningsbanor, byggplatser med mera. Riktvärdena avser verksamhet för hela dag-, kvälls- respektive nattperioder. I de fall verksamhet pågår endast del av en period bör den ekvivalenta ljudnivån beräknas för den tid under vilken verksamheten pågår. Till verksamhet räknas även utrustning som alstrar buller då annan verksamhet ej bedrivs, exempelvis fläktar.

Trafikbuller som uppstår på industritomten betraktas som industribuller och värderas och/eller beräknas in i ljudnivån från industrin. För trafik på angränsande vägar utanför anläggningens område som förekommer på grund av verksamheten vid anläggningen, till exempel transporter till och från anläggningen, kan de bedömningsgrunder som normalt används för vägtrafikbuller vara vägledande. Vid bedömning bör hänsyn tas till hur stor andel av trafiken som alstras av industrin. För att begränsa olägenheterna från vägtrafik i kringliggande bostadsområden bör man beakta valet av in- och utfarer. Vid samtidig påverkan från flera industrier bör man försöka begränsa ljudnivån mer än vad riktvärdena anger för den enskilda industrin, för att det samlade bidraget ej skall överskrida riktvärdena i kringliggande områden. I sådana fall bör upprättas en

plan som redovisar påverkan från respektive industri, möjligheter till åtgärder och åtgärdsprogram samt vilka villkor som gäller för respektive industri

Idag förekommer viss motorsport i form av folktrace i området. I framtiden planeras folktrace en kväll per vecka samt i form av företagsevenemang. Normalt sker verksamheten med standardbilar som klarar ljudkraven för vägtrafik, motsvarande ca 85 dB(A) maximalnivå på 10 m avstånd, fordonsklass 1. I Naturvårdsverkets publikation "Allmänna råd om buller från motorsportbanor, halkövningsbanor och banor för provning av motordrivna fordon (NFS 2004:16)" anges riktvärden för buller. Riktvärdena är angivna som maximal ljudnivå med integrationstiden "fast response". Följande riktvärden används för att bedöma lämplig bullerbegränsning vid motorbanor. Nivåerna avser frifältsvärden.

Riktvärden för buller från motorsportbanor			
Område	Maximal ljudnivå dBA, FAST		
	Helgfri måndag - fredag 07-19	Kväll 19-22 samt sön- och helgdagar 07-19	Natt 22-07
Permanentbostäder och fritidshus	60	55	Nattetid bör inte bullrande verksamhet förekomma.
Vård- och undervisningslokaler	55	50	
Friluftsområden ¹⁾	55	50	

¹⁾ Med friluftsområde avses område i översiktsplan för det rörliga friluftslivet eller andra områden som nyttjas mer frekvent för friluftsliv där naturupplevelsen är en viktig faktor och där en låg bullernivå utgör en särskild kvalitet.

Hur bullret från en motorbana påverkar omgivningen beror på vilken motorsport eller annan verksamhet som bullret kommer från, motortypen, avskärningen med mera. Oftast varierar ljudnivån mycket. Bullret från motorsportbanor påverkar ett relativt stort område. Det dominerande ljudet kommer från avgassystemet, men även andra delar såsom transmission, insugning, broms och däck bidrar till bullret. Högtalare och bullret från trafiken till och från tävlingarna kan bidra till den totala ljudnivån från anläggningen. Motorsportbanor är anmälningspliktiga verksamheter enligt miljöbalken och miljöprovningförordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Föreningar som driver sådana banor ska skicka anmälan till kommunens miljönämnd. Det kan också bli fråga om en så kallad frivillig tillståndsprövning där Länsstyrelsen kan reglera intressekonflikter med omgivningen.

4.8 Risker

Ingen bostadsbebyggelse finns inom planområdet. Närmaste bostadsbebyggelse är Stora och Lilla Björshult. Stora Björshult är en jordbruksfastighet gränsande i öster till planområdet. Enstaka bostäder/fritidshus finns vid Stora och Lilla Källstugan, avstånd 500 meter sydost om planområdet, Hagen 200 meter norr om planområdet och Hattsätter 500 m nordost om planområdet samt vid Örsta ca 1 km väster om planområdet.

Inom detaljplaneområdet finns olika verksamheter. Dessa utgörs av folktracebana, bilskrot, byggschaktningsdeponi och övningsfält för Räddningstjänsten. Verksamheterna kan generera såväl luftföroreningar som buller och lukt. Norr om Björshultsvägen och öster om kraftledningens finns en telemast. Denna kräver ett skyddsområde för mast och stag.

Strax väster om planområdet ligger en avfallsanläggning. Anläggningen planlades år 1982 och kräver ett expansionsutrymme. Detta är under utredning. Avfallsverksamheten omfattar flisupplag, askdeponi, djurkrematorium, deponigasanläggning och återvinningscentral. Verksamheterna kan generera såväl luftföroreningar som lukt. I nära anslutning till deponiområdet finns sedan en tid tillbaka ett område för lagring av massor.

Vattenfall är ägare till befintliga kraftledningar. En 130 kV-ledning, som försörjer Oxelösunds stålverk, korsar planområdet i nordsydlig riktning. Ytterligare en ledning, belägen norr om planområdet ansluter från öster. I Björshultsvägen finns en 10 kV-ledning som försörjer befintliga verksamheter med en transformatorstation vid Räddningstjänstens övningsfält.

Elsäkerhetsverkets krav på säkerhetsavstånd till luftledningarna, anpassade till typ av verksamhet, ska uppfyllas. Faktorer som påverkar säkerhetsavstånden är t ex ledningsrätter, hantering av brandfarliga och explosiva varor och försiktighetsprincipen vad gäller avstånd från kraftledningarnas elektromagnetiska fält till lokaler där människor stadigvarande vistas.

I Boverkets allmänna råd (1995:5) "Bättre plats för arbete" rekommenderas olika skyddsavstånd mellan bostäder och störande verksamheter. Det är Boverket, Räddningsverket, Naturvårdsverket och Socialstyrelsen som har presenterat en gemensam syn på arbetsplatsplanering utifrån en sammanvägd bedömning av riskerna för miljö, hälsa och säkerhet. Boverkets rekommenderade skyddsavstånd är en vägledning, men en bedömning måste göras från fall till fall. Syftet med att tillämpa skyddsavstånd mellan bostäder och miljöfarlig verksamhet är både att skydda de boende från skadlig hälsopåverkan och att verksamheten ska kunna fungera och utvecklas utan restriktioner på grund av närliggande bostäder. Vid bedömning av lämpliga skyddsavstånd bör man även ta hänsyn till terräng, vegetation och andra platsspecifika egenskaper. Boverket har angett generella skyddsavstånd från olika typer av verksamheter, men även för olika typer av industriområden. I tabellen nedan redovisas Boverkets generella inriktning i olika typer av industriområden samt de skyddsavstånd som rekommenderas.

Typ av område	Beskrivning	Riktvärde för skyddsavstånd
Industri kvarter	Arbetsområde med små risker. Omfattar verksamheter som ger små risker för miljön, hälsa och säkerhet, men ändå bör placeras i särskilda kvarter. Området kan trafikförsörjas från samma gata som bostadskvarter. Typiska verksamheter är småverkstäder, grossister etc.	50 meter
Småindustriområde	Arbetsområde med vissa risker. Omfattar bland annat egentliga industriområden med egen trafikförsörjning och oftast egen infrastruktur. Oftast är trafikbuller de mest störande hos verksamheterna, men även en del utsläpp, lukt eller buller kan förekomma.	200 meter

Industriområde	Arbetsområde med betydande risker. Omfattar industriområde med krav på större skyddsavstånd, ofta på grund av betydande risker för lukt, stoft eller processbuller. Verksamheterna placeras med direkt anslutning till större trafikleder.	500 meter
----------------	--	-----------

Boverkets indelning av verksamhetsområden och generella rekommenderade skyddsavstånd, enligt Bättre plats för arbete (Boverket 1995:5).

Nyköpings kommun har upprättat en miljöteknisk markundersökning, riskbedömning och åtgärdsutredning av Räddningstjänstens övningsplats i de södra delarna av planområdet. Utredningen kan ses i sin helhet i bilaga 3. Undersökningsområdet är beläget i närheten av kommunens avfallsanläggning där omhändertagande av hushållsavfall, deponering och återvinning äger rum. I området finns även en bilskrot, samt schaktmassehantering. Dessa verksamheter klassificeras som mindre känslig markanvändning (MKM). De närmaste bostäderna ligger ca 500 m österut. Fastigheten har använts av Räddningstjänsten för brandövning sedan början av 1980-talet. Marken på fastigheten kommer även fortsättningsvis att användas för verksamhet av typen mindre känslig markanvändning (MKM).

4.9 Geoteknik

En geoteknisk undersökning har utförts av ÅF-Infrastructure AB. Denna kan ses i bilaga 6. Av denna framgår att det norra skogsområdet har storskaligt kuperad terräng med höga partier i söder och norr och med ett lågparti i de centrala delarna. Markytans högre delar ligger på nivå ca +30 till +40 m och de lägre delarna på ca +24 till +26 m. Jordarterna består till övervägande delen av finjordssediment ovan friktionsjord på berg.

I den västra delen består jorden av ca 2 m fyllningsmaterial och lösare lagrad lera med skjuvhållfasthet mellan mycket låg till hög. Inom det lösare området förekommer ett ca 0,5-0,6 ha stort sättningsbenäget område. Lokala skred kan uppkomma vid marknivåhöjningar på ca 2,7 m och uppåt. Inom övriga delar av området bedöms inte jorden som sättningsbenägen.

Jorden i den östra delen av området söder om Björshultsvägen består av friktionsjord på berg. Jordmaktigheten varierar mellan 0,5 m och 6 m. Inom området har schaktning och fyllning skett i avsikt att använda området som industrimark. Stabiliteten är tillfredsställande. Motsvarande markbearbetning kommer att ske inom det norra området.

Enligt en översiktlig markradonutredning, utförd av Sveriges Geologiska undersökning år 1989, redovisas marken i området som ett normalriskområde.

5 Nollalternativets konsekvenser

Nollalternativet innebär att ingen planändring görs. Nuvarande verksamheter och markanvändning kommer att fortgå utifrån gällande planer. Naturområdet i de norra delarna av området lämnas obebyggd och ny mark kommer inte att avsättas för industriändamål. Konsekvensen av detta är att kommunen ej kan tillhandahålla industrimark till nya och befintliga företag som efterfrågar det.

Planområdet har idag väldigt få restriktioner i planbestämmelserna utöver beteckningen UJ samt A och J. Den enda restriktionen som finns gällande exploatering är inom Skanskas upplagsområde, är att inom området skall störande respektive mindre störande verksamheter planeras så att all närliggande bostadshus i största möjligaste mån skyddas från störningar. Detta innebär att bygglov inte kan nekats till verksamheter som är mer störande än de som finns idag i området. Däremot kan en miljöprövning reglera verksamheterna.

Idag rinner dagvattnet rätt ut i omgivande diken och recipienter utan rening. Detta bedöms kunna påverka omgivningen och miljö kvalitetsnormerna för vatten negativt. Negativa konsekvenser bedöms kunna uppstå.

6 Planförslagets konsekvenser

I följande kapitel beskrivs detaljplaneförslagets konsekvenser. Konsekvenserna utgår från att maximal byggrätt för intentionerna med industriområdet i föreliggande detaljplan utnyttjas. Där negativa konsekvenser bedöms uppstå föreslås, där så är möjligt, åtgärder för att eliminera eller mildra konsekvenserna.

Syftet med planläggningen är att tillskapa industrimark i beredskap för framtida etableringar, men det saknas i nuläget vetskap om vilka dessa verksamheter kan bli. Den enda faktorn som är styrande i föreliggande detaljplan är buller, då området ligger i anslutning till befintliga bostäder. Det är sålunda av naturliga skäl inte möjligt att göra mer detaljerade studier av miljökonsekvenserna. Verksamheter som är mer eller mindre störande för omgivningen är i normalfallet dock prövningspliktiga enligt miljöbalkens 9:e kapitel. Antingen krävs tillstånd eller anmälan. En mer detaljerad bedömning av miljöpåverkan sker vid en sådan prövning. Miljökonsekvensbeskrivning för respektive verksamhet kan krävas vid prövningen i varje enskilt fall. I samband med tillståndet kommer villkor avseende exempelvis buller, utsläpp etc. att ställas på verksamheten. Ett kontrollprogram kommer att upprättas för att årligen följa upp hur verksamheten svarar mot angivna villkor.

6.1 Landskapsbild

Landskapsbild är inte med i den ämnesvisa avgränsning som har utförts tillsammans med Länsstyrelsen. En bedömning av planförslagets påverkan på landskapsbilderna är ändå utförd, då vissa delar inom området bedöms påverkas betydligt av planerad exploatering.

Föreslagen detaljplan kommer att befästa befintlig markanvändning i området (industri, natur, motorsport etc), med undantag av naturområdet i de norra delarna (natur). Denna del av planområdet kommer att förändras kraftigt och kommer att domineras av ett industriområde i stället för naturområde. De rumsliga gränserna bestående av höjder och vegetation kommer att ersättas av byggnader, hårdgjorda ytor och infrastruktur. Då terrängen i området är ganska kraftigt kuperad, innebär detta att schaktning av massor till en passande marknivå kommer att göras. Påverkan på denna del av landskapet kommer att bli stor och medföra negativa konsekvenser i form av ett landskap som inte upplevs som naturligt. Dock ingår området redan i ett verksamhetsområde där marken runt omkring redan är ianspråktagen för industri och industriverksamhet. Att aktuellt naturområde tas i anspråk för industriverksamhet bedöms vara en naturlig följd och utveckling av området. Dock har hänsyn tagits till den schaktning som avses göras vid en exploatering. Höjdsättning av området har utförts för att erhålla massbalans och minska de negativa konsekvenserna. I planförslaget har den del i nordöst som anses vara mest kuperad avsetts som natur. Detta medför att behovet av schaktning minskar inom delområdet.

Dessutom har område för kompensationsåtgärder avsatts (natur) och säkerställts i detaljplanen, vilket bedöms som positivt.

Föreslagen detaljplan medför att andelen industri ökar i området, och exponeringen av industriområdet till omgivningen kommer att öka. Dock föreslås en grön zon i norr samt mot öster samt det gröna stråket som finns runt Skanskas område att sparas. Detta har fastställts på plankartan som natur. Detta bedöms medföra att verksamheternas exponering och dominans mot omgivningen minskar. För bebyggelse inom planområdet ställs inga särskilda krav på gestaltning eller byggnadsutformning, vilket bedöms som negativt. Möjligheter finns i planförslaget att styra fasadutformning, material, skyltning etc. och kunna vara ett led i att minska exponeringen. Sammantaget bedöms de negativa konsekvenserna för landskapsbilden att bli begränsade, då stora delar av planområdet samt omgivningen redan idag är ianspråktagen av industri, avfallsanläggning etc. Idag bedöms avfallsanläggningen och Skanskas deponi att vara de dominerande inslagen i området. Föreliggande detaljplan kommer att befästa befintlig användning med undantag av naturområdet i norr. Dock medför de fastställda naturzonerna att de negativa konsekvenserna för landskapsbilden mildras, men dock inte elimineras.

Jämförelse med nollalternativet

Vid en jämförelse med nollalternativet, bedöms nollalternativet vara att föredra, då befintlig markanvändning i norr (natur) fortgår. Då området i Björshult till stora delar redan idag är ianspråktagen av industri och verksamheter, så finns det dock inte något som hindrar att befintliga detaljplanen fortsätter att gälla, och en separat plan upprättas för naturområdet för kompletterande verksamheter. På grund av detta bedöms planförslaget och nollalternativet som likvärdiga.

Föreslagna åtgärder

Inga skadeförebyggande åtgärder föreslås.

6.2 Naturmiljö

Stora delar av planområdet är idag exploaterat. Störst oexploaterat område utgörs av ett skogsområde om 28,7 ha i den norra delen av planområdet innehållande bland annat två nyckelbiotoper och ett naturvärdesobjekt. Ca 16,5 ha föreslås exploateras och övrig mark bevaras som naturmark. Här föreslås en exploatering för industri, lager och upplag.

Planområdet omfattas av riksintresse för högexploaterad kust enligt 4 kap miljöbalken. Området bedöms dock inte påverkas av planförslaget då området redan är ianspråktaget och påverkat. Planförslaget medför intrång i ett av Skogsstyrelsens naturvärdesobjekt samt en nyckelbiotop (den västra).

Planområdet bedöms inneha höga naturvärden, men värdena bedöms inte vara unika. Även om det finns stora mängder grova träd och en hel del död ved är bara en rödlistad art och ett fåtal signalarter funna i området. Dock finns det skäl att tro att rödlistade marksvampar kan påträffas i den grova granskogen. Planförslaget medför att vissa naturvärden går förlorande. Om inte någon hänsyn till naturvärden tas vid en eventuell exploatering kan negativa konsekvenser uppstå på områdets biotoper, växt- och djurliv bli följden. Förlust av naturskog, stora grova träd, förlust av substrat för organismer knutna till död ved, ändrade lokalklimatiska förhållanden, ändrad hydrologi, risk för förlust av rödlistade och andra ovanliga arter, försämrade betingelser för hackspettar och hålbyggnade fåglar, förstörda ytformationer som hållmarker och strandvallar samt fornminnen. Positiva konsekvenser vid en exploatering är att störningen av marken ökar och att mer ljus förs in i området vilket gynnar en del växt- och djurarter, bland annat

insekter och fåglar. Konsekvenserna av en exploatering kan dock mildras om naturvårdsåtgärder vidtas. Om hänsyn tas till de dokumenterade naturvärdena och lämpliga kompensationsåtgärder utförs bedöms dock projektet kunna genomföras.

Detaljplaneförslaget innebär att ca 5,5 ha biologiskt värdefull mark direkt kommer att tas i anspråk, varav 1,2 ha nyckelbiotop. Dessutom kommer förutsättningarna för kvarvarande skog att ändras vad gäller fuktighet och beskuggning. Hällmarktallskogen är mindre känslig i detta avseende, granskogens värden är däremot mer känsliga. Sådana "bryneffekter" berör minst en dryg ha värdefull granskog. Våtmarken om ca 1 ha och dess utjämnande effekt kommer helt att försvinna.

I planförslaget föreslås hela den västra nyckelbiotopen och den västra delen av naturvärdesobjektet ingå i exploateringsmarken då områdena delvis spolierats genom tidigare avverkningar. Den östra nyckelbiotopen samt den norra delen av naturvärdesobjektet är intakta och håller höga naturvärden samt är mycket skyddsvärda. Den östra nyckelbiotopen bevaras från exploatering och ges en skyddande naturmark mot exploateringsområdet. Även den norra delen av naturvärdesobjektet bevaras och ingår i naturområdet. Detta bedöms som positivt.

Vid en utformning av planförslaget har hänsyn tagits till föreslagna åtgärder i naturvärdesbedömningen och till riktlinjerna i FÖP genom att särskilt värdefulla områden till stora delar har undantagits från att exploateras. Ingen exploatering sker således inom de områden som i naturvärdesbedömningen är markerade med A eller C. Dock sker intrång inom område B och negativa konsekvenser bedöms uppstå.

Andra åtgärder som har genomförts för att minimera de negativa konsekvenserna är bl a att naturbetesmarken vid Lilla Björshult (område C) inte ingår i planområdet. Hällmarken med den gamla tallskogen (område A) skyddas genom att ingå i naturområde. Våtmarken i söder ska anläggas och skötas så att den med tiden utvecklas till biotopen "sumpskog".

Planförslaget för föreliggande granskningshandling har också utvecklats sedan ett planprogram för området upprättades (daterat 2013-01-24, reviderat 2013-05-16) samt sedan samrådshandling för föreliggande detaljplaneförslag upprättades. I programskedet skulle den dåvarande utformningen av tillfartsvägen till planområdet till en början gå över en betesmark vid Lilla Björshult (område C i naturvärdesbedömningen). Bedömningen gjordes att denna sträckning skulle allvarligt skada naturbetesmarken samtidigt minska möjligheterna att hävda den genom bete. Denna bedömning föranledde att sträckningsalternativet förkastades, och i stället föreslås befintlig sträckning av nuvarande tillfartsväg att användas och förbättras. Till granskningshandlingen har även planområdets gränser justerats något och ett kompensationsområde har fastställts i detaljplanen. *Mindre* naturmark tas i anspråk för exploatering och *mer* naturmark befästs i detaljplanen.

Exploateringen inom området med höga naturvärden inom planområdet, bedöms vara väl avvägd av kommunen. Lokaliseringen bedöms vara riktig, trots områdets höga naturvärden, då den ligger i direkt anslutning till befintligt industriområde som i allra högsta grad idag påverkar omgivningen med sin verksamhet. Sammanfattningsvis kan sägas att planområdet har höga naturvärden men naturvärdena är dock inte unika. Genom att vid exploateringen ta hänsyn till de dokumenterade naturvärdena och utföra lämpliga kompensationsåtgärder, bedöms projektet kunna genomföras. Kompensationsåtgärder samt andra åtgärder bedöms medföra att de negativa konsekvenserna minskar, dock inte helt elimineras. Kommunen har föreslagit ett

antal kompensationsåtgärder (se kap. 11) och några av dem är fastställda på plankartan, vilket bedöms som positivt.

Jämförelse med nollalternativ

I nollalternativet avses nuvarande markanvändning fortgå, dvs naturområdet i de norra delarna kommer inte att exploateras, och de naturvärden som finns i området kommer att finnas kvar. Vid en jämförelse mellan nollalternativet och planförslaget bedöms nollalternativet i detta fall vara att föredra.

Föreslagna åtgärder

Konsekvenserna av en exploatering kan mildras om naturvårdsåtgärder vidtas. Förslag på dessa är:

- Naturbetesmarken vid Lilla Björshult (område C) bör skyddas från exploatering och hävdas på nytt. Eventuell vägdragning kan ske norr om naturbetesmarken. *Kommentar: Hänsyn har tagits till naturbetesmarken och ingen ny vägsträckning för tillfart uppförs, utan åtgärder utförs på den gamla vägsträckningen av Björshultsvägen.*
- Hällmarken med den gamla tallskogen, strandvallen och fornlämningen bör lämnas orörd (område A) *Kommentar: Området har på plankartan regleras som natur, och har lämnats orörd från en eventuell exploatering.*
- Nyckelbiotopen strax utanför planområdet, ca 300 m NV om Stora Björshult bör skonas från påverkan till följd av kringverksamheter. *Kommentar: Området har på plankartan regleras som natur (n₁ - Naturmark som inte får avverkas annat än för naturvårdande insatser), och har lämnats orörd från en eventuell exploatering.*
- Planen bör anpassas så att en så stor del som möjligt av område B bevaras orörd. *Kommentar: Stora delar av område B, kommer att tas i anspråk för industri.*

För ytterligare åtgärder se kompensationsåtgärder i kap 11.

6.3 Kulturmiljö

För att undersöka de kulturhistoriska värdena inom planområdet har kommunen upprättat en särskild arkeologisk utredning för delar av planområdet, se bilaga 2. I utredningen undersöktes de identifierade lämningarna samt även de indikationsområden som framkom under inventering av området.

I planförslaget har fornlämningsområden angetts och ett skyddsområde på 100 m till föreslaget verksamhetsområde har fastställts. Detta bedöms som positivt, dock kommer lämningarnas upplevelsevärden att begränsas genom det nya industriområdet. Inga nämnvärda negativa konsekvenser bedöms uppstå på kulturmiljö. Om markingrepp ska företas inom områden med lämningar ska samråd först göras med Länsstyrelsen. Arkeologisk utredning kan bli aktuell.

Generellt gäller att om fornlämning påträffas ska arbetet avbrytas och Länsstyrelsen kontaktas. Fornlämningar skyddas enligt 2 kap. Kulturmiljölagen (KML) vilket innebär att de inte får flyttas, bebyggas, grävas bort, övertäckas eller skadas på något sätt. Länsstyrelsens tillståndsprövning krävs för att göra ingrepp i eller i närområdet kring sådana.

Jämförelse med nollalternativ

Då fornlämningsområdet är beläget i de norra delarna av planområdet, som idag består av naturmark, bedöms inte fornlämningsområdet beröras av nollalternativet. Vid en jämförelse mellan nollalternativet och planförslaget bedöms nollalternativet vara att föredra då lämningarnas upplevelsevärden kommer att begränsas av det nya industriområdet. Dock bedöms inga nämnvärda negativa konsekvenser uppstå i planförslaget.

Föreslagna åtgärder

Inga skadeförebyggande åtgärder föreslås, då inga nämnvärda negativa konsekvenser uppstår.

6.4 Rekreation och friluftsliv

På grund av områdets nuvarande markanvändning (industri, bilskrot etc.) bedöms områdets rekreativa värden vara mycket begränsade. Stora delar av området är idag inte tillgängligt för allmänheten, med undantag för naturområdet i norr. Naturområdet genomkorsas dock av en kraftledning, där det under vintertid kan finnas risk för nedfallande istappar och snö. Naturområdet nyttjas dåligt av allmänheten.

Då de rekreativa värdena inom planområdet bedöms som mycket begränsade, kommer inte en utvidgning av industriområdet där naturmark tas i anspråk att medföra några nämnvärda negativa konsekvenser. Idag nyttjas inte området för friluftsliv, bland annat beroende på befintliga verksamheters störningar och otillgänglighet. Påverkan på Sörmlandsleden bedöms som försumbar.

Jämförelse med nollalternativ

I nollalternativet kvartstår naturområdet i norr, medan delar av området i planförslaget tas i anspråk. Även om nollalternativet blir aktuellt kommer inte området att erhalla några stora rekreativa värden, utan de är påverkade av intilliggande verksamheter. Vid en jämförelse mellan de studerade alternativen bedöms nollalternativet vara att föredra, då en stor del av naturmarken tas i anspråk i planförslaget för industriverksamhet.

Föreslagna åtgärder

Inga skadeförebyggande åtgärder föreslås, då inga nämnvärda negativa konsekvenser uppstår.

6.5 Vatten

En dagvattenutredning har upprättats, och kan ses som helhet i bilaga 4. Dagvattenutredningens syfte är att utifrån områdets föreslagna detaljplan beräkna dagvattenflödet från området samt föreslå lämpliga åtgärder för dagvattnets omhändertagande.

Grundtanken från kommunens sida är att dagvattenavrinningen från planområdet ska ske till befintliga och nya diken och att dagvattnet fördröjs och renas innan det lämnar planområdet. Därför har utgångspunkten för dagvattenhanteringen inom planområdet varit att det framtida exploaterade planområdets östra delar inte får avbörda mer dagvatten till befintliga diken än vad som kommer om planområdet bestod av endast naturmark/skog, det vill säga att planområdet inte får bidra med mer dagvatten än vad som kommer från området idag. För att avgöra hur mycket dagvatten som kommer från planområdet har flödet beräknats med hjälp av rationella metoden vid ett regn med återkomsttid 10 år med hjälp av Dahlström (2010) enligt Nederbördsdata vid dimensionering och analys av avloppssystem, Publikation P104, Svenskt Vatten 2011. Se vidare dagvattenutredningen.

För att omhänderta dagvattnet från planområdet kan avledning till diken och magasin/våtmarker vara en bra lösning. Då marken i planområdet ej är lämpad för att avleda dagvattnet genom infiltration måste dagvattnet fördröjas innan det lämnar planområdet. Något som också måste beaktas är att industrimark ger upphov till en mycket större avrinning än naturmark vid regn. Av denna anledning krävs också fördröjning. Behovet av fördröjning har arbetats in i detaljplaneförslaget. Där föreslås det att två stycken fördröjningsmagasin samt en våtmark anläggs för att fördröja dagvattnet från industriområdet. För att säkra dagvattenavrinningen från norra delen av området föreslås längs med Björshultsvägen plats för ett dike/svackdike utmed vägens norra sida. Hänsyn till åtgärder för hantering av dagvatten ifrån planområden har beaktats och säkerställts i detaljplanen, varför inga nämnvärda negativa konsekvenser bedöms uppstå.

I samband med exploateringen kommer ett nytt dagvattennät att behöva byggas. För att hålla nere ledningsdimensionerna kan tex tak- och ytvatten med fördel avledas ytlede, för att få en trög avledning av dagvatten. För att detta ska fungera är höjdsättningen av marken en viktig del. Förslag på höjdsättning av mark och lokalgator redovisas på plankartan, och hänsyn har tagits till dagvattenhanteringen vid höjdsättningen.

För västra delen av området som består av befintliga verksamheter som övningsområde för Räddningstjänsten, skrotupplag och folktracebana är avledningen av dagvatten till befintligt dike och omgivande skogsmark tillfredsställande enligt Nyköpings kommun. Eventuella framtida åtgärder för fördröjning av Räddningstjänstens övningsområde och skrotupplaget samordnas med framtida utbyggnad av lakvattendammar för avfallsanläggningen. Det fördröjningsmagasin som föreslås söder om folktracebanan i detaljplanen är tilltaget om kvartersmarken hårdgörs i framtiden.

Ungefär 1,5-2 km söder om planområdet ligger en privat dricksvattentäkt vid Palmtorps allé som försörjer 17 stycken fastigheter. Dricksvattentäkten ligger i Oxelösunds kommun. Fastigheterna har även en egen avloppsanläggning och ligger utanför Oxelösunds verksamhetsområde för VA. Målsättningen är från kommunens sida att de på sikt ska ingå i verksamhetsområdet och vara anslutna till kommunalt vatten och avlopp. Dock finns det ingen fastställd tidplan för detta. Riskbilden för dricksvattentäkten är att utbyggnaden av Björshults industriområde skall påverka vattenkvaliteten i tälkten. I dagvattenutredningen konstateras det att enbart infiltration av dagvatten ej var lämpligt utan att dagvatten kommer att samlas upp och ledas till fördröjningsmagasin och våtmark. I dessa sker en rening av dagvattnet innan det släpps ut till befintliga diken. Södra delen av planområdet avleds efter fördröjning till Björshultsbäcken/Kvarnbäcken som rinner ca 700 meter norr om Palmtorp och vidare ut i Stjärnholmsviken. Dagvattnet från Björshult fördröjs och renas och har sin avrinning till Kvarnbäcken norr om Palmtorp. Dagvattnet anses efter föreslagna åtgärder inte innehålla föroreningsmängder som påverkar tälkten. Kvarnbäcken fungerar alltså som en barriär för dagvattnet (se bild på sidan 22). Avståndet från tälkten gör också att påverkan från dagvattnet anses mycket liten.

Miljöpåverkan till följd av anläggande av industrimark i de norra delarna av planområdet samt befästning av befintlig markanvändning (industri) bedöms vara liten då planområdet och dess omgivning redan idag bedöms vara starkt påverkad av nuvarande industriell verksamhet inom och i anslutning till området. Föreslagen markanvändning kan komma att påverka andra våtmarkssystem utanför planområdet. Genom att ett dagvattensystem uppförs som renar och tar omhand dagvattnet, bedöms inga nämnvärda negativa konsekvenser uppstå. Sammantaget bedöms hänsyn har tagits till de åtgärdsförslag som föreslås i dagvattenutredningen. Plats har avsatts i detaljplanen för fördröjning av dagvattnet. I dagvattenutredningen har beräkningar

utförts gällande hur mycket dagvatten som kommer från planområdet. I beräkningarna har alla ytor tagits med och beräknats med generella avrinningsfaktorer. Då det blir känt vilka verksamheter som kommer att finnas i planområdet och detaljnivån blir utförligare, behövs dock beräkningarna förfinas ytterligare.

Jämförelse med nollalternativ

I planförslaget kommer andelen hårdgjord yta att öka, och därmed ökar även andelen dagvatten. Dock föreslås ett dagvattensystem med rening, som bidrar till att andelen föroreningar minskar. Då det idag saknas kommunala vattenledningar inom planområdet så sker dagvattenavrinningen naturligt till omgivande mark samt till befintliga diken utmed tillfartsvägen. Detta sker utan rening, vilket medför att andelen föroreningar i dagvattnet i nollalternativet bedöms som högre än i planförslaget. Vid en jämförelse mellan de olika alternativen, vore planförslaget att föredra.

Föreslagna åtgärder

I samband med exploateringen kommer ett nytt dagvattennät att behöva byggas. Detta kan t. ex ske med dagvattenledningar med en samlad fördröjning på slutet. Väljs istället en lösning med ytlig avledning av t. ex tak- och ytvatten, kan dagvattnet få en trög avledning och fördröjas innan det når en samlad fördröjning och ledningsdimensionerna kan hållas nere. Vidare studier behövs utföras i samband med projektering så att man vet hur stora volymer vatten som man behöver projektera för.

Fördröjningsåtgärderna bör även kompletteras med provtagningsbrunnar så att dagvattnet kan provtas innan och efter fördröjningen.

6.6 Trafik och trafiksäkerhet

Detaljplanen medför ökade etableringsmöjligheter för olika typer av industri, lager etc., vilket kommer att medföra ett större trafikflöde jämfört med nuläget. Hur stor ökningen blir beror på typen av industri som etableras, både vad gäller transportintensitet och personalstyrka. Beroende på vilken typ av verksamheter som etableras inom området kan det röra sig om mindre transportintensiv verksamhet såsom långtidslager till transportintensiva verksamheter såsom producerande industrier och logistikverksamheter. Andelen trafik bedöms mest öka på infartsvägen till området.

Områdets lokalisering intill väg 53 blir väl försörjt ur trafiksynpunkt för trafik i norrgående riktning till och från E4, när anslutningsvägen in i området rustats upp. Eftersom kollektivtrafik saknas i närområdet antas flertalet arbetande i området köra bil. En beräkning har gjorts av hur stor trafikallsträngen kan bli i det nya området. Total areal är 67 ha. Tomtmark för industri har uppskattats till ca 27 ha. Trafikalstringen har beräknats med Trafikverkets Trafikalstringsverktyget samt jämförts med erfarenhetsvärden för industrietableringar. Trafikalstringen är helt beroende av vilka verksamheter som etableras i området. Vid beräkningarna har antagits 80 % större industri/lager/upplag och 20 % småindustri/hantverk i den del som planlagts som industri med en exploateringsgrad på 30 %. Trafikalstringen när det nya området är fullbyggt beräknas, med ovanstående förutsättningar, kunna bli ca 3000-4000 trafikrörelser/dygn, varav ca 20 % tung trafik. Förutom denna trafik tillkommer trafik från avfallsanläggningen som ligger utanför planområdet samt från motorbanan. Trafik till avfallsanläggningen uppges vara ca 60 tunga fordon per dag. Till detta tillkommer ett fåtal persontransporter. Anläggningen är idag öppen för allmänheten på söndagar och kan då generera ca 500 fordon under sommaren. Om återvinningsstationen i framtiden håller öppet även vardagar bedöms trafiken till och från anläggningen kunna uppgå till 200-300 fordon totalt, inklusive dagens trafik till avfallsanlägg-

ningen.

Evenemang vid motorbanan planeras ca en kväll per vecka samt eventuellt på helger. Ett antagande är att ett evenemang kan locka ca 100 bilar med åskådare, dvs totalt ca 200 fordon som trafikerar infartsvägen på ett dygn. Trafikökningen kan komma att påverka omgivande vägar utanför planområdet.

Påverkan på befintligt vägnät

Trafiken från Björshult kommer att öka kraftigt när industriområdet är utbyggt. Den stora trafikströmmen bedöms riktas norrut vilket påverkar trafikplats Björshult där trafiken kan komma att dubbleras på ramperna. En kapacitetsberäkning har utförts för trevägskorsningen där väg 515 ansluter till påfarten till väg 53. Det är framförallt den vänstersvängande trafikströmmen som ökar i denna punkt i samband med Björshults utbyggnad. Belastningsgraden beräknas dock underskrida 0,5 under maxtimmen, vilket innebär god servicenivå enligt VGU (Vägar och gators utformning – Trafikverket), även efter att ny trafik från Björshult tillkommit. Inga köer eller fördröjningar av betydelse beräknas uppkomma under maxtimmen. Väg 515 norr om Björshult bedöms få en mindre trafikökning.

Väg 515 söder om trafikplats Björshult bedöms få en trafikökning på ca 40-50 % norr om Flättnaleden. Söder om Flättnaleden bedöms trafiken kunna öka 15-20 % när industriområdet är fullbyggt. En kapacitetsberäkning har utförts för trevägskorsningen för en situation där ny trafik från Björshult trafikerar korsningen. Belastningsgraden beräknas uppgå till 0,65 i maxtimmen vilket innebär en mindre god servicenivå gällande framkomlighet enligt VGU, men är fullt godtagbar. Kölängden under större delen av maxtimmen beräknas underskrida tre bilar och fördröjningen uppgå till ca 15 sekunder/fordon för trafik som kommer från söder och har väjningsplikt. Trafikplats Stjärnholm beräknas få ca 25 % ökad trafik när trafiken till och från Björshult tillkommer. En kapacitetsberäkning har utförts för trevägskorsningen där väg 515 ansluter till påfarten till väg 53. Det är framförallt den vänstersvängande trafikströmmen som ökar i denna punkt i samband med Björshults utbyggnad. Belastningsgraden beräknas dock underskrida 0,5 under maxtimmen, vilket innebär god servicenivå enligt VGU, även efter att ny trafik från Björshult tillkommit. Inga köer eller fördröjningar av betydelse beräknas uppkomma under maxtimmen.

Trafiksäkerhet

Ökningen av trafiken till området medför även en påverkan på trafiksäkerheten på Björshultsvägen. Inom avfallsanläggningen, strax nordväst om planområdet, finns en återvinningscentral för allmänheten. Transporter till denna sker på Björshultsvägen, vilket är samma väg som de tunga transporter till de resterande verksamheterna inom planområdet och avfallsanläggningen. Detta kan medföra konflikter mellan den tunga trafiken och persontrafiken till återvinningsstationen, och negativa konsekvenser bedöms kunna uppstå.

Föreslagen breddning av Björshultsvägen samt komplettering med gång- och cykelbana kommer att medföra en förbättring av trafiksäkerheten. Föreslagen utformning av Björshultsvägen med en 22 m bred gatusektion (7 m köryta, 3 m grönremsa, 3 m gc-bana och 4,5 m vägslänter inklusive svackdiken) medför en lugnare trafiklösning för den tunga trafiken med bättre siktförhållanden och en separat GC-väg. Kommunen har även planer på att flytta ut återvinningscentralen ut från avfallsanläggningen, vilket medför att en samblandning av tung trafik från avfallsanläggningen och persontrafik till återvinningscentralen förhindras. Detta bedöms som positivt. Föreliggande trafiksäkerhetsåtgärder verkar också positivt under de tider som racerbanan har arrangemang.

I samband med att trafiken ökar, försämras trafiksäkerheten på befintliga vägar. Trafiksäkerheten påverkas framförallt negativt för gång- och cykeltrafiken på väg 515 norr om Flättnaleden samt i korsningen med Flättnaleden, eftersom vägen saknar separat GC-väg. Det har tidigare inträffat en del olyckor i korsningen med cyklister inblandade och trafiksäkerheten i korsningen bedöms som bristfällig för denna trafikantgrupp. Cykeltrafiken antas vara relativt stor under sommarhalvåret eftersom den ingår i en skyltad cykelled och kan dessutom förväntas öka då Björshults industriområde i framtiden innehåller fler arbetstillfällen. Eftersom närmaste busshållplats ligger på Flättnaleden kan även gångtrafiken mellan Flättnaleden och Björshult förväntas öka.

Trafiksäkerheten i korsningen väg 53/väg 511 bedöms även försämras för svängande trafik och korsande cykeltrafik då trafiken ökar på väg 53. Tidsluckorna mellan passerande fordon minskar och väntetiden ökar vilket kan medföra att trafikanter chansar i större utsträckning.

Jämförelse med nollalternativ

Exploateringen som föreslås i detaljplanen kommer att innebära en ökad frekvens av transporter i området samt till och från området. Detta kommer att medföra en ökad belastning på vägnätet och en ökad risk för trafikolyckor. Gällande belastning bedöms den vara inom gränserna för vad det befintliga vägnätet klarar av och bedöms vara rimlig sett till en fortsatt naturlig utveckling inom samhället. De konsekvenser som uppstår vid en exploatering enligt detaljplanen kommer sannolikt även att uppstå, och har redan uppstått vid nollalternativet, då gällande planer i stort sett medger befintlig markanvändning. Trots att detaljplaneförslaget medför en något högre frekvens av transporter än nollalternativet, bedöms ändå alternativen vara likvärdiga med varandra i bedömningen av påverkan på trafik och trafiksäkerhet.

Föreslagna åtgärder

En gång- och cykelväg bör byggas från korsningen Flättnaleden/väg 515 fram till Björshults industriområde. I samband med detta bör även korsningspunkten Flättnaleden/väg 515 ses över med avseende på trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter.

Korsningen väg 53/511 samt sträckan väg 515 norrut från Björshultsvägen 511, bör inte belastas av ökad trafik till och från det nya industriområdet. Vägvisningen bör ses över och anpassas så att trafiken inte ökar på denna väg. Det bedöms vara mer trafiksäkert för trafik från Oxelösund att använda trafikplats Stjärnholm och köra via väg 515 mellan trafikplats och Björshult. Cykeltrafik till Björshult bör i första hand använda Flättnaleden/väg 515 om åtgärder vidtas på denna sträcka.

6.7 Buller

Kommunen har upprättat en bullerutredning för området, se bilaga 5. I utredningen har även hänsyn tagits till den befintliga återvinningsanläggningen, som inte ingår i föreliggande detaljplan. Det är ändå dock viktigt att i sammanhanget ta med anläggningens påverkan på buller för omgivningen för att få en helhetsbild av konsekvenserna.

Buller från verksamheter

Resultatet av bullerberäkningarna visar att befintlig avfallsanläggning, befintlig industri samt föreslagen industri inte överskrider gällande riktlinjer för industribuller (50 dBA ekvivalentnivå) 06.00-18.00 avseende befintlig bostadsbebyggelse. Utredningen visar också att den maximala ljudnivån 01.00-06.00 inte överskrider gällande riktvärden 55 dBA maximalnivå) för befintliga bostadshus. Den bullriga verksamheten går dock inte att placera var som helt inom planområdet på grund av intilliggande befintliga bostäder. Planbestämmelse om störningsskydd styr hur bullerkällor kan placeras.

Ekvivalent ljudnivå dagtid, 06.00–18.00
2 m över mark

— — — — — 50 dB(A)

Ekvivalent ljudnivå dagtid, 06.00-18.00 (Källa bullerutredningen).

Ⓑ Ev betongstation Maximal ljudnivå 01.00 – 06.00
 2 m över mark

— — — — — 55 dB(A)

Maximal ljudnivå, 01.00-06.00 (Källa bullerutredningen).

Maximal ljudnivå 2 m över mark

— — — — — 55 dB(A)

Maximal ljudnivå 2 m över mark för motorsport (Källa bullerutredningen).

Motorsport

Idag förekommer viss motorsport i form av folkrace i området. I framtiden planeras folkrace en kväll per vecka samt i form av företagsevenemang. Normalt sker verksamheten med standardbilar som klarar ljudkraven för vägtrafik, motsvarande ca 85 dBA maximalnivå på 10 m avstånd, fordonsklass 1.

De maximala ljudnivåerna från körning med de två fordonsklasserna har översiktligt beräknats. Alla beräkningar har gjorts med förutsättningen svag medvind från bullerkällan till beräkningspunkten. Vid svag motvind blir nivåerna lägre. På kartan nedan redovisas linjen för 55 dBA maximal ljudnivå för körning med fordonsklass 1. Riktvärdet för helger, 55 dBA maximalnivå, innehålls på ett större avstånd än ca 200 m från racerbanan.

Buller från trafik

En utökad industriverksamhet innebär ökad trafik till och från planområdet. Tung trafik och interna transporter med ofta återkommande stopp, start och acceleration bullrar mer än en jämn trafik genom området. Hastigheten inom området har också betydelse för ljudnivåerna. Något annat som har betydelse för ljudnivån är vilken typ av industri som etablerar sig inom det utökade industriområdet i de norra delarna av planområdet. En lagerverksamhet kan antas vara relativt tyst under de tider som in- och utlastning inte förekommer medan en logistikverksamhet ger upphov till en större andel störande trafik.

Buller från den ökade vägtrafiken vid närliggande bostäder på Stora Björshult har beräknats översiktligt med maximal trafik, ca 4500 fordon/dygn. Vid nybyggnad eller väsentlig ombyggnad gäller 55 dBA vid bostadshus. Trafiken på infartsgatan till industriområdet beräknas inte ge upphov till buller överstigande 55 dBA vid det närmaste bostadshuset, ca 50 m från vägen. Inte heller maxbullret beräknas överskrida 70 dBA, som är riktvärdet vid uteplats. Dessutom bidrar upprustningen av Björshultsvägen till en lugnare trafiklösning för den tunga trafiken med en rakare linjeförning, fördelning av trafiken och en förbättrad sikt. Inga nämnvärda negativa konsekvenser bedöms uppstå.

Den ökade trafiken kan dock medföra bullerökningar för bebyggelse utanför planområdet. Hur stor denna påverkan blir är dock svårt att bedöma. När planområdet är fullt utbyggt bör kommunen följa upp eventuella klagomål från boende längs med omgivande vägar som kan vara berörda av exploateringen.

Sammanfattande bedömning

Sammanfattningsvis kan anges att:

- Riktvärdena för externt industribuller innehålls vid samtliga bostäder
- Vid motorsport med standardbilar, fordon klass 1, innehålls riktvärdena vid samtliga bostäder
- Påverkan på trafikbullret på angränsande vägar på grund av den nya detaljplanen och den utökade verksamheten bedöms som liten.

Jämförelse med nollalternativ

Jämfört med nollalternativet medför planförslaget utökad industriverksamhet som medför att andelen trafik på Björshultsvägen ökar. Dock föreslår planförslaget trafiksäkerhetshöjande åtgärder som bidrar till en lugnare trafiklösning än i nollalternativet. I nollalternativet föreslås ingen förbättring av Björshultsvägen. Vid en jämförelse mellan planförslaget och nollalternativet bedöms planförslaget vara att föredra.

Föreslagna åtgärder

Vid etablering av industrier måste verksamhetens art och bullernivåer utredas före etablering för att korrekta bullerminskande åtgärder skall kunna vidtas. Villkor avseende olika faktorer kommer att ställas på verksamheten i samband med att tillstånd erhålls. Villkoren kan gälla buller, utsläpp till luft etc. Åtgärden hänskjuts till ansökan för respektive verksamhet.

När planområdet är fullt utbyggt bör kommunen följa upp eventuella klagomål från boende längs med omgivande vägar som kan vara berörda av exploateringen inom planområdet.

6.8 Risker

Planförslaget innebär att ett större område får markanvändning industriändamål jämfört med nollalternativet eftersom mark som tidigare varit natur får ändrad markanvändning till industri. Verksamheter tillåts att etableras närmare bostäder än vad som är fallet idag. Befintliga bostäder i områdets närhet, speciellt befintlig gård söder om Björshultsvägen kan komma att påverkas negativt. Antalet bostadsfastigheter i planområdets närhet är dock få.

Inga planbestämmelser är införda på plankartan som reglerar verksamheterna inom området avseende störningar (med undantag av riktvärden för buller), vilket innebär att vilken typ av verksamheter som helst kan uppföras inom planområdet och kan komma att påverka närboende samt andra intilliggande verksamheter. Genom planbestämmelser, exempelvis *J₂₅₀ - Industri med behov av maximalt 250 meters skyddsavstånd*, som reglerar hur störande industrin får vara som tillåts i området, medför att verksamheterna inte medför störningar för närboende. Skyddsavstånd måste alltid bedömas för den specifika verksamheten med de skyddsåtgärder som planeras och de omgivningsförhållanden som råder på platsen (t. ex. förhållanden vindriktning och terräng). Boverkets generella skyddsavstånd kan fungera som utgångspunkt för bedömningen. Dock föreslås att riskutredning ska utföras i samband med bygglovsprövning för etablering av riskverksamhet och för etablering inom 100 m från Björshultsvägen. Detta bedöms som positivt.

Då det inte kan uteslutas att transporter av farligt gods kommer att ske på Björshultsvägen har ett byggnadsfritt område om 30 meter införts längs vägen fram till avfallsanläggningen. Enligt Länsstyrelsens publikation "Riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplanering" anges ett lämpligt skyddsavstånd på 30-70 meter för industriområden i anslutning till farligt godsled. Med de skyddsavstånd som anges i detaljplaneförslaget bedöms erforderlig hänsyn ha tagits till de skyddsavstånd som anges. Inga nämnvärda negativa konsekvenser bedöms uppstå.

En nord-sydlig kraftledning om 130 kV avgränsar och genomkorsar planområdet. Ledningsrättsområdet har en bredd av 50 meter. Enligt Elsäkerhetsverket beror minsta tillåtna avstånd mellan en högspänningsledning och närmaste byggnadsdel på ledningens spänning. Det horisontella avståndet skall vara minst fem meter vid en ledning för högst 55 kV. Om spänningen är högre ska avståndet vara minst fem meter plus ett spänningstillägg utanför detaljplanelagt område. Inom detaljplanelagt område gäller minst tio meter. Högspänningsledningar får inte vara framdragna över byggnader. I planförslaget har ett byggnadsfritt område om 20 meter från närmaste fas införts längs kraftledningen, vilket uppfyller Elsäkerhetsverkets krav. Verksamhet med explosionsrisk får ej etableras inom 100 meter från närmaste fas. Verksamheter där människor stadigvarande vistas bör ej lokaliseras närmare kraftledningen än 75 meter med hänsyn till att kunskap saknas om elektromagnetisk påverkan på människan.

Norr om Björshultsvägen och öster om kraftledningen finns en telemast. Denna kräver ett skyddsområde för mast och stag. På plankartan har fastställts ett skyddsområde på 30 m för mast och stag, vilket bedöms som tillräckligt avstånd.

Nyköpings kommun har upprättat en miljöteknisk markundersökning, riskbedömning och åtgärdsutredning av Räddningstjänstens övningsplats i de södra delarna av planområdet. Utredningen kan ses i sin helhet i bilaga 3. Fastigheten används i dagsläget som brandövningsplats. Även planerad framtida markanvändning på fastigheten och på närliggande fastigheter är av typen mindre känslig markanvändning (MKM). Människor som vistas på fastigheten bedöms potentiellt kunna exponeras för detekterade föroreningar i marken, främst vanadin, barium, zink, arsenik samt perfluorerade ämnen genom intag av jord oralt, via hudkontakt och damning. Risker för exponering av skadliga halter av dessa ämnen bedöms dock som mycket liten. En viss negativ påverkan på marklevande organismer, som t. ex. markens mikroorganismer, insekter och dagmask förekommer sannolikt inom de områden av fastigheten där metallföroreningar påträffas i högre halter. Däggdjur, fåglar och andra djur som dricker av vattnet i dammen under en längre tid kan möjligen exponeras för skadliga halter av perfluorerade ämnen. Uppmätta halter av PFOS och andra perfluorerade ämnen i ytvattnet underskrider något Naturvårdsverkets förslag på riktvärden för skydd av inlandsvattnet, men överskrider klar EU-kommissionens nya förslag på riktvärden och nivåer som visats ge effekter på känsliga vattenlevande organismer i långtidsstudier. Uppmätt halt av PFOS i sedimenten i dammen tyder på att negativ påverkan på sedimentlevande organismer kan förekomma lokalt. Jämförvärden gällande PFOS och andra perfluorerade ämnens effekter på sedimentlevande organismer saknas dock. Det kan konstateras att en spridning av perfluorerade ämnen sker till grundvattnet och med grundvattnet till närliggande ytvatten (damm/dike), samt sannolikt även genom ytavrinning. Släckövningsplattan har ett avlopp som är anslutit till dagvattenssystemet, som via en oljeavskiljare, leder dagvattnet till en infiltrationsbädd belägen öster om dammen. Vidare spridning av perfluorerade ämnen sker med ytvattnet i bäcken/diket som rinner ut från fastigheten i västlig riktning och mynnar efter ca 1 km i Kvarnbäcken som efter ytterligare ca 4 km rinner ut i Stjärnholmsviken (Östersjön). Mängden PFOS och andra perfluorerade ämnen som sprids från området är inte möjlig att kvantifiera med nuvarande underlag. Fastigheten är inhägnad. Inget grundvattenuttag förekommer i närområdet. Känsligheten bedöms sammantaget som liten. Fastigheten och omgivande fastigheters skyddsvärde bedöms som litet (avfallsdeponi, skrotverksamhet, skogsområde). Vad gäller recipienten Kvarnbäcken, så bedöms skyddsvärdet som måttligt.

Jämförelse med nollalternativ

Nollalternativet medför att ingen planändring görs. Befintlig planområde är redan idag fullt utbyggt och verksamheterna som finns i området idag kan utvecklas eller ändra inriktning. Idag bedöms inga betydande risker för störningar för verksamheterna förekomma. Störningarna är mest lokala, så som buller från arbetsfordon etc. Planområdet innebär inga restriktioner utöver beteckningen J - industri, vilket innebär att bygglov inte kan nekas till verksamheter som är mer störande än de som finns inom området idag. Däremot kan en miljöprövning reglera verksamheterna. Vid en jämförelse mellan nollalternativet och planförslaget, bedöms dessa vara likvärdiga, trots att utökad industrimark i planförslaget.

Föreslagna åtgärder

Planbestämmelser som reglerar verksamheterna bör införas på plankartan. Planbestämmelse avseende skyddsavstånd syftar till att begränsa omgivningspåverkan så att boende inte störs av verksamheterna inom området. Dock föreslås att riskutredning ska utföras i samband med bygglovsprövning för etablering av riskverksamhet och för etablering inom 100 m från Björshultsvägen. Lokaliseringsprövning sker vid bygglov då sökanden får visa att rekommenderade skyddsavstånd uppfylls.

6.9 Geoteknik

En geoteknisk undersökning har utförts av ÅF-Infrastructure AB. Denna är bilagd i sin helhet och kan ses i bilaga 6.

Utredningen visar att om markytan inom det sättningsbenägna lerjordsområdet i den centrala och västra delen av Kv. Återvinnningen skall kunna höjas mer än ca 2,7 meter, kommer någon form av markförstärkningsåtgärd krävas för att eventuella lokala skred skall undvikas. Markförstärkningsåtgärden kan antingen syfta till att motverka att sättningar och skred utvecklas, exempelvis KC-pelare, eller syfta till att påskynda sättningsförloppet och samtidigt motverka skred genom en ökning av lerans skjuvhållfasthet. Exempel på sådan åtgärd är vertikaldränering med samtidig belastning av området. Vilken åtgärd som lämpar sig bäst beror på hur snabbt efter marknivåjusteringen man vill kunna bebygga området, områdets tillgänglighet för markarbetsfordon samt vilka kostnader markförstärkningsåtgärderna får uppgå till. Om markförstärkningsåtgärder inte kan eller önskas utföras är alternativet att området inte används som mark för industribyggnader, sättningskänsliga anläggningar och/eller hårdgjorda ytor (höjdsättningen är en föreskriven marknivå och toleransen är +- 50 cm). Förslagsvis används området i stället som icke sättningskänsligt upplagsområde helt utan hårdbelagd yta. Vid sådan användning kan man enkelt vid behov justera områdets nivå vartefter konsolideringssättningarna utvecklas och lerans skjuvhållfasthet ökar. För området inom Kv. Återvinnningen har detaljplanebestämmelsen "b" vidtagits, vilket betyder att ytan inte får bebyggas eller hårdgöras om förstärkningsåtgärder inte vidtagits.

Utredningen visar också att stabiliteten inom den östra delen av Kv. Markulaturen är tillfredsställande under rådande förhållanden samt för planerade höjningar av markytan. Dock kan stabilitetsproblem eventuellt uppstå i slänt från planerad uppfyllning ner mot naturlig mark om slänten görs för brant i förhållande till aktuella fyllnadsmassor, om uppfyllningen utförs med för dåliga massor samt om upplag eller byggnader anläggs för nära släntens krön. För att undvika sådana problem skall planerad uppfyllning utföras med kontrollerat fyllningsmaterial av sprängsten. Sprängstenen skall packas så att den uppnår en fast lagringstäthet.

Jämförelse med nollalternativ

De geotekniska förhållandena är samma oavsett om vilket alternativ som gäller. De föreslagna åtgärder behöver dock endast genomföras om en exploatering blir aktuell.

Föreslagna åtgärder

Om markförstärkningsåtgärder önskas utföras inom området, eller om det sättningsbenägna områdets utbredning och egenskaper önskas undersökas mer ingående, skall kompletterande geotekniska undersökningar utföras.

7 Miljökvalitetsmål

Detta avsnitt presenterar en bedömning som gjorts av detaljplaneförslaget i förhållande till de av riksdagen antagna miljömål. En miljökonsekvensbeskrivning ska enligt miljöbalken innehålla *"en beskrivning av hur relevanta miljökvalitetsmål och andra miljöhänsyn beaktas i planen eller programmet"* (6 kap 11 § punkt 5). Syftet med analysen är att utvärdera ett genomförande av förslaget i förhållande till den ekologiska dimensionen av en uthållig utveckling. Huvudfrågan för analysen är; *Bidrar ett genomförande av detaljplanen för verksamhetsområdet i Björshult till att uppnå miljömålen?* De konsekvensanalyser som gjorts i de föregående kapitlen utgör un-

derlag för analysen. I analysen nedan presenteras först det nationella målet, därefter redogörs motiven för gjorda bedömningar i förhållande till det nationella målet (prop. 1997/98:145).

Nationellt miljömål	Berörs	Berörs inte
Begränsad klimatpåverkan	o	
Frisk luft	o	
Bara naturlig försurning		o
Giftfri miljö		o
Skyddande ozonskikt		o
Säker strålmiljö		o
Ingen övergödning		o
Levande sjöar och vattendrag		o
Grundvatten av god kvalitet		o
Hav i balans samt levande kust och skärgård		o
Myllrande våtmarker	o	
Levande skogar	o	
Ett rikt odlingslandskap		o
Storslagen fjällmiljö		o
God bebyggd miljö	o	
Ett rikare växt- och djurliv	o	

Nedan konsekvensbedöms de berörda miljömålen. I slutet av kapitlet redovisas en sammanfattande bedömning.

7.1 Begränsad klimatpåverkan

I sin helhet bedöms detaljplanen påverka målet negativt då utsläpp av växthusgaserna koldioxid och kväveoxider sker dels under genomförandet av detaljplanens intentioner i samband med byggnation och anläggningsarbeten, och dels i framtiden då mängden trafik i området förväntas öka till följd av byggnationen inom planområdet. Ökad frekvens av transportrörelser till och från området kommer att medföra högre koldioxidutsläpp från transportsektorn vilket motverkar måloppfyllelse.

7.2 Frisk luft

I sin helhet påverkar detaljplaneförslaget målet negativt då utsläpp av kolmonoxid, kväveoxider, partiklar och bensen kommer att ske från planerade byggnation- och anläggningsarbeten samt från framtida förväntad trafikökning i området.

Detaljplanen innebär också att naturmiljö kommer att omvandlas till hårdgjorda ytor vilket på sikt bedöms bidra till en sämre luftkvalitet i området i och med reduceringen av luftrenande vegetation.

Björshult är dock inte tätortsnära och luftkvaliteten bedöms därför som bättre jämfört med Nyköpings innestad. Omgivningen består av öppna ytor utan några trånga gaturum och koncentrationen av föroreningar i luften torde således vara av ringa grad. Bakgrundshalterna borde rimligen

också vara låga jämfört med staden, så låga att miljö kvalitetsnormerna inte bedöms överskidas i planområdet. Planförslaget bedöms inte motverka miljömålet.

7.3 Myllrande våtmarker

Idag levererar en befintlig våtmark inom området ekosystemtjänsten utjämning av vattenflödet i princip hela området norr om infartsvägen. Detaljplaneförslaget innebär att våtmarken om ca 1 ha och dess utjämnande effekt kommer helt att försvinna, vilket bedöms motverka miljömålet. Kompensationsåtgärder i form av att öppna dagvattenlösningar och anläggning av dagvattenmagasin tar över utjämnningstjänsten. Två dagvattendammar om sammanlagt 1 ha föreslås anläggas. Vilket minimerar de negativa konsekvenserna. Som kompensationsåtgärd avses även 0,5 ha skogsvåtmark anläggas i område 401 i Skogsbruksplanen.

Miljöpåverkan till följd av anläggande av industrimark i de norra delarna av planområdet samt befästning av befintlig markanvändning (industri) bedöms vara liten då planområdet och dess omgivning redan idag bedöms vara starkt påverkad av nuvarande industriell verksamhet inom och i anslutning till området. Föreslagen markanvändning kan komma att påverka andra våtmarkssystem utanför planområdet. Genom att ett dagvattensystem uppförs som renar och tar omhand dagvattnet, bedöms inga nämnvärda negativa konsekvenser uppstå.

Ytterligare resonemang kan ses i kap 6.5 Vatten. Genom att kompensationsåtgärder vidtas (och vissa fastställs i detaljplanen) bedöms inte miljömålet motverkas.

7.4 Levande skogar

Föreliggande detaljplan fastställer till stora delar befintlig markanvändning, med undantag av de norra delarna där natur/skogsmark tas i anspråk för industrimark. Detaljplaneförslaget innebär att ca 5,5 ha biologiskt värdefull mark direkt kommer att tas i anspråk, varav ca 1,2 ha nyckelbiotop. Dessutom kommer förutsättningarna för kvarvarande skog att ändras vad gäller fuktighet och beskuggning. Hällmarktallskogen är mindre känslig i detta avseende, granskogens värden är däremot mer känsliga. Sådana "bryneffekter" berör minst en dryg ha värdefull granskog. Våtmarken om ca 1 ha och dess utjämnande effekt kommer helt att försvinna. För den 1,2 ha nyckelbiotop granskog som tas i anspråk kompenseras denna med 1,35 ha produktionsskog (område 402 i Skogsbruksplan) med naturvärden av gran och tall som säkras i plan för naturvård. För den 4,3 ha naturvärdesbiotop f.f.a fuktig granskog som tas i anspråk, kompenseras denna med 0,5 ha skogsvåtmark som anläggs i område 401 (Skogsbruksplan) samt ca 3 ha produktionsskog (delar av område 368 i Skogsbruksplan med naturvärden överförs till naturvård samt ca 3 ha skog säkras för naturvård (idag redan naturvård i Skogsbruksplan). Planförslaget bedöms motverka miljömålet, men genom kompensationsåtgärderna ovan bedöms påverkan bli begränsade.

Ytterligare bedömning kan ges i kap. 7.6 Ett rikare växt- och djurliv.

7.5 God bebyggd miljö

Planförslaget innebär att ett större område får markanvändning industriändamål jämfört med nollalternativet eftersom mark som tidigare varit natur får ändrad markanvändning till industri. Verksamheter tillåts att etableras närmare bostäder än vad som är fallet idag. Befintliga bostäder i områdets närhet, speciellt befintlig gård söder om Björshultsvägen kan komma att påverkas negativt. Antalet bostadsfastigheter i planområdets närhet är dock få.

Inga planbestämmelser är införda på plankartan som reglerar verksamheterna inom området avseende störningar (med undantag av riktvärden för buller), vilket innebär att vilken typ av verksamheter som helst kan uppföras inom planområdet och kan komma att påverka närboende samt andra intilliggande verksamheter. Detta bedöms som negativt. Skyddsavstånd måste dock alltid bedömas för den specifika verksamheten med de skyddsåtgärder som planeras och de omgivningsförhållanden som råder på platsen (t. ex. förhärskande vindriktning och terräng). Boverkets generella skyddsavstånd kan fungera som utgångspunkt för bedömningen. Dock föreslås att riskutredning ska utföras i samband med bygglovsprövning för etablering av riskverksamhet och för etablering inom 100 m från Björshultsvägen.

Bullerberäkningar har gjorts avseende buller från verksamheter och från trafik. Sammanfattningsvis kan anges att:

- Riktvärdena för externt industribuller innehålls vid samtliga bostäder
- Vid motorsport med standardbilar, fordon klass 1, innehålls riktvärdena vid samtliga bostäder
- Påverkan på trafikbullret på angränsande vägar på grund av den nya detaljplanen och den utökade verksamheten bedöms som liten.

Ett genomförande av detaljplanen innebär en ökning av trafiken lokalt sett. Dock utnyttjas befintlig infrastruktur väl. Trafikökningen samt föreslagen markanvändning medför att risken för bullerstörningar kommer att öka. Dock är andelen boende inom närområdet mycket få. Beräkningar visar att gällande riktvärden för trafikbuller inte överskrider för befintliga bostadshus.

Då andelen närboende är få och då man kan anta de flesta som arbetar inom industriområdet tar bilen till jobbet (på grund av avsaknad av kollektivtrafik), bedöms den negativa påverkan på de oskyddade trafikanterna och trafiksäkerheten att vara försumbar. Genom de planerade trafiksäkerhetshöjande åtgärderna bedöms trafiksäkerheten bli tillfredställande.

Med utgångspunkt från att omgivningarna bedöms vara störningståliga bör området huvudsakligen användas för industriändamål och liknande verksamheter. En lokalisering på annan plats, som är mer störningskänslig, skulle kunna påverka närområdet i större grad än föreliggande planområde. Planförslaget bedöms varken motverka eller medverka till att miljömålet uppnås.

7.6 Ett rikare växt- och djurliv

Planområdet bedöms inneha höga naturvärden, men naturvärdena bedöms dock inte vara unika. Planförslaget medför att vissa naturvärden går förlorade, men genom att man i exploateringen tar hänsyn till de dokumenterade naturvärdena och utföra lämpliga kompensationsåtgärder, bedöms projektet kunna genomföras. Kompensationsåtgärder samt andra åtgärder bedöms medföra att de negativa konsekvenserna minskar, dock inte helt elimineras. Några av de åtgärder som föreslås (säkerhetsavstånd, natur, dagvatten etc.) är fastställda i detaljplaneförslaget. Andra åtgärder hänskjuts till kommande tillståndsprövning, anmälan eller bygglovsprövning av verksamheter. Kommunen har föreslagit ett antal kompensationsåtgärder för den naturmark som tas i anspråk i de norra delarna av planområdet. Några av dessa är fastställda på plankartan, vilket bedöms som positivt.

Exploateringen inom planområdet, bedöms vara väl avvägd av kommunen. Lokaliseringen bedöms vara riktig, trots områdets höga naturvärden, då den ligger i direkt anslutning till befintligt industriområde som i allra högsta grad påverkar omgivningen med sin verksamhet. En

exploatering av industri, lager etc. på föreslagen plats kan bidra till att minska en exploatering av verksamhetsområden på andra platser med jungfrulig mark och med ännu högre naturvärden. Det bedöms också vara bättre att samla industriverksamhet på en och samma plats, än att den är spridd på olika platser i kommunen.

Detaljplaneförslaget bedöms motverka miljömålet, men genom kompensationsåtgärderna bedöms påverkan bli begränsad.

Ytterligare resonemang kan ses i kap. 6.2 Naturmiljö.

7.7 Sammanfattande bedömning

En exploatering i enlighet med detaljplan bedöms till viss del motverka några av miljömålen. Att naturmark försvinner leder till att mindre koldioxid tas upp av naturen, vilket skulle motverka miljömålet begränsad klimatpåverkan. Mindre luftrenande växtlighet i samklang med ökad transportintensitet och därmed ökade utsläpp av luftföroreningar skulle motverka miljömålet frisk luft. Huruvida en exploatering är sämre för miljömålet ett rikt växt- och djurliv beror på vilka skyddsåtgärder och kompensationsåtgärder som genomförs för att gynna den biologiska mångfalden och stärka de ekologiska förutsättningarna. Då kompensationsåtgärder har genomförts och till viss del fastställts i detaljplanen, bedöms påverkan på miljömålen vara begränsad.

Ovanstående konsekvenser bedöms vara densamma även i det formella nollalternativet, då den gällande detaljplanen också medger exploatering enligt industriändamål. Dock bedöms miljömålet ett rikt- växt och djurliv påverkas i mindre grad än i planförslaget då naturområdet i norr lämnas oexploaterat.

8 Miljökvalitetsnormer

8.1 Allmänt

Miljökvalitetsnormer (MKN) är juridiskt bindande styrmedel som infördes med Miljöbalken år 1999. Miljökvalitetsnormer är föreskrifter om viss lägsta miljö kvalitet för mark, vatten, luft eller miljön i övrigt inom ett geografiskt område och beskrivs närmare i miljöbalkens femte kapitel. Miljökvalitetsnormerna infördes för att komma till rätta med miljöpåverkan från diffusa utsläppskällor som till exempel trafik och jordbruk. Miljökvalitetsnormerna gäller dock även när påverkan kommer från enstaka källor. För närvarande finns miljö kvalitetsnormer för:

- Luftkvalitet (utomhusluft) omfattande kvävedioxid, kväveoxider, svaveldioxid, bensen, kolmonoxid, bly, partiklar och ozon.
- Fisk- och musselvatten
- Buller
- Vattenförekomster

För information om miljö kvalitetsnormer för buller se kap 6.7. Buller. Miljö kvalitetsnormer för vattenförekomst och fisk- och musselvatten berörs inte av planerat projekt. (Källa: www.vattenkartan.se)

8.2 Miljökvalitetsnormer för vattenförekomst

I december år 2009 fastställdes miljökvalitetsnormer, förvaltningsplan och åtgärdsprogram för alla Sveriges vattenförekomster över en viss storlek. Ett område som omfattas av miljökvalitetsnormer för vatten kallas vattenförekomst. Miljökvalitetsnormerna är formulerade som den status som ska uppnås och vidmakthållas i vattenförekomsten. För ytvattenförekomster är målet att god ekologisk status ska nås till år 2021 och god kemisk status ska nås till år 2015 eller i undantagsfall något senare.

Definitionen av vad som är god ekologisk status/potential med avseende på olika biologiska parametrar görs utifrån en individuell bedömning för varje enskilt vatten. Begreppet kemisk status, omfattar de så kallade prioriterade ämnerna. Dessa ämnen är organiska miljögifter och tungmetaller som i dagsläget omfattas av EU-gemensamma miljökvalitetsnormer. God kemisk status innebär alltså att halterna av dessa ämnen inte får överstiga de tröskelvärden som satts av EU (direktiv 2008/105/EG).

Dagvattnet från planområdet rinner via naturmarken och diken till Kvarnbäcken i söder samt till Kilaån i norr. Kvarnbäcken mynnar ut i Stjärnholmsviken som är en del av Aspafjärden. Både Aspafjärden och Kilaån omfattas av miljökvalitetsnormer (MKN) för vatten. Vattenmyndigheten har klassat Kilaån till måttlig ekologisk status. Klassningen är en expertbedömning som baseras på näringsämnesstatus. Den kemiska ytvattenstatusen (exklusive kvicksilver) är klassad till god. Miljökvalitetsnormen anger, att Kilaån ska uppnå god ekologisk status år 2021 och bibehålla god kemisk ytvattenstatus status år 2015.

Aspafjärden är klassad till måttlig ekologisk status och har ingen klassning på kemisk ytvattenstatus (exklusive kvicksilver) av vattenmyndigheten. Miljökvalitetsnormen anger, att Aspafjärden ska uppnå god ekologisk status år 2021 samt uppnå god kemisk ytvattenstatus status år 2015. I samband med dagvattenhantering måste hänsyn tas till MKN för vatten. Målet med dagvattenhanteringen är att ej försämra MKN för vatten.

Idag bedöms omgivningen och omgivande mark vara starkt påverkad av befintlig markanvändning (industri). Då det idag saknas kommunala vattenledningar inom planområdet så sker dagvattenavrinningen naturligt till omgivande mark samt till befintliga diken utmed tillfartsvägen. Detta sker utan rening, och bedöms kunna påverka miljökvalitetsnormen för vatten negativt.

Planförslaget medför att andelen hårdgjord yta ökar samt en ökad trafikstring. Detta medför som tidigare nämnts att dagvattnet från hårdgjorda ytor kan förändras i sin kvalitet till följd av diverse föroreningar. Därför kommer dagvattnet att behöva fördröjas innan det släpps i befintliga diken. Behovet av fördröjning har arbetats in i detaljplanen och planbeskrivningen. Där föreslås det att två stycken fördröjningsmagasin samt en våtmark anläggs för att fördröja dagvattnet från industriområdet. För att säkra dagvattenavrinningen från norra delen av området (delområde 1) föreslås det längs med Björshultsvägen att ges plats för ett dike/svackdike utmed vägens norra sida. Miljöpåverkan till följd av anläggande av industrimark i de norra delarna av planområdet samt befästning av befintlig markanvändning (industri) bedöms vara liten då planområdet och dess omgivning redan idag bedöms vara starkt påverkad av nuvarande industriell verksamhet inom och i anslutning till området. Föreslagen markanvändning kan komma att påverka andra våtmarkssystem utanför planområdet. Genom att ett dagvattensystem uppförs som renar och tar omhand dagvattnet, bedöms inga nämnvärda negativa konsekvenser uppstå. Detaljplaneförslaget bedöms inte motverka att miljökvalitetsnormerna för vatten uppnås.

8.3 Miljökvalitetsnormer för utomhusluft

För luftkvaliteten utomhus finns nationella miljökvalitetsnormer för bland annat kvävedioxid, svaveldioxid och partiklar. De luftföroreningar som finns i Nyköpings kommun har bland annat bildats utanför landets gränser men även lokala källor som trafik och småskalig vedeldning påverkar luftkvaliteten. Vedeldning innebär även utsläpp av flera hälsoskadliga ämnen. Mätningar under år 2009 av kvävedioxid samt PM10 på Repslagaregatan i Nyköping visade att gällande miljökvalitetsnormer underskreds.

Tillkommande industrier och ökad trafik bedöms innebära negativa konsekvenser för den lokala luftkvaliteten. Hur stor den negativa konsekvensen blir beror bland annat på omfattningen av transportrörelser i området och dess närmaste omgivning. Björshult är dock inte tätortsnära och luftkvaliteten bedöms därför som bättre jämfört med Nyköpings innestad. Omgivningen består av öppna ytor utan några trånga gaturum och koncentrationen av föroreningar i luften torde således vara av ringa grad. Bakgrundshalterna borde rimligen också vara låga jämfört med staden, så låga att miljökvalitetsnormerna inte bedöms överskidas i planområdet. Det bedöms sålunda inte vara motiverat att utföra en djupare analys av detaljpaneläggningens påverkan på miljökvalitetsnormerna för luft.

Jämfört med föreslagen exploatering inom planområdet bedöms nollalternativet medföra en något lägre trafikökning, då andelen industrimark är mindre. Detta innebär att andelen utsläpp till luft i nollalternativet är något mindre. Samma bedömning görs för dock nollalternativet som för planförslaget. Gällande miljökvalitetsnormer för luft bedöms inte överskridas.

Några specifika åtgärder kopplade till detaljplanen är inte aktuella vad gäller luftkvalitet. Däremot kan ett uppföljningsprogram tas fram för områdets långsiktiga påverkan på luftkvalitet.

9 Konsekvenser under byggskedet

Förutsättningar

Under byggtiden kommer byggnadsarbeten att orsaka störningar av varierande slag såsom buller, vibrationer och damm. Störningar för trafiken kan också uppkomma genom tillfälliga avstängningar eller omledning av trafik.

Antalet närboende i området är lågt och omfattar då framför allt endast en fastighet strax söder om tillfartsvägen. Några andra närboende finns inte i direkt anslutning till de ytor som planeras att tas i anspråk för industri. Området är redan idag ett etablerat industriområde med störande verksamheter.

Konsekvenser

Huvuddelen av anläggningsarbetet kan i detta fall genomföras på långt avstånd från boendemiljöer och i ett område som idag redan har pågående verksamheter. Detta medför att störningar och negativa konsekvenser för närboende och verksamheter kan begränsas kraftigt.

Transporter av byggmaterial till och från planområdet kommer att belasta angränsande vägnät och kan medföra en lägre hastighet och minskad framkomlighet, speciellt på tillfastsvägen till området. Detta kombinerat med tillfälliga avstängningar kan ge upphov till köbildning och längre väntetider.

Åtgärder

Eventuella fornlämningar som gränsar till arbetsområdet, och som skall sparas, samt vegetation som skall sparas bör skyddas via inhägnad eller plank för att inte skadas under byggtiden.

Uppställning av maskiner, tvätt av fordon, lokalisering av drivmedelsupplag och förvaring av kemikalier sak ske med hänsyn till vattendrag i området samt enskilda brunnar. Petroleumprodukter som bensen, diesel eller lösningsmedel hanteras varsamt.

Kontroll av utgående dagvatten förutsätts fortgå under byggtiden.

Bebyggelse och brunnar bör besiktas före, under och efter byggskedet. Eventuella skador av sprängning, vibrationer och liknande ersätts. Transporter till områdets byggnation kan regleras till vissa tider och vägar dammbinds. Sprängning utförs under förutbestämda tider med föregående information till närboende och verksamhetsutövare i närområdet. Schaktmassor ska i möjligaste mån återanvändas i planering av närområdet. Tillfälliga arbetsytor och upplag återställs så att marken kan återtas i bruk efter byggskedet.

10 Risker för betydande miljöpåverkan/Samlad bedömning

10.1 Samlad bedömning

I den inledande fasen av plan och MKB-arbetet gjordes en avgränsning av Nyköpings kommun. I avgränsningen gjordes en uppskattning av vilka aspekter som kan medföra betydande miljöpåverkan. Följande miljöeffektsområden har bedömts kunna medföra en betydande miljöpåverkan:

- Trafiksäkerhet
- Skyddsvärda naturområden och kompensationsåtgärder
- Dagvattenhantering
- Avrinningsområde
- Dispens från avvattningsförbudet
- Transport av farligt gods
- Buller och risker
- Verksamheters påverkan utanför planområdet angående transporter, buller och risker
- Mellankommunala aspekter

Under framtagandet av miljökonsekvensbeskrivningen har vidare undersökningar och inventeringar gjorts/upprättats för att bedöma planförslagets effekter och konsekvenser. Utredningarna är främst avgränsade till ovan angivna faktorer. Åtgärder har i vissa fall föreslagits för att eliminera eller minska de negativa konsekvenserna.

Syftet med planläggningen är att tillskapa industrimark i beredskap för framtida etableringar, men det saknas i nuläget vetskap om vilka dessa verksamheter kan bli. Den enda faktorn som är styrd i föreliggande detaljplan är buller, då området ligger i anslutning till befintliga bostäder. Det är sålunda av naturliga skäl inte möjligt att göra mer detaljerade studier av miljökonsekvenserna. Verksamheter som är mer eller mindre störande för omgivningen är i normalfallet

prövningspliktiga enligt miljöbalkens 9:e kapitel. Antingen krävs tillstånd eller anmälan. En mer detaljerad bedömning av miljöpåverkan måste ske vid en sådan prövning. Miljökonsekvensbeskrivning för respektive verksamhet kan krävas vid prövningen i varje enskilt fall. I samband med tillståndet kommer villkor avseende exempelvis buller, utsläpp etc. att ställas på verksamheten. Ett kontrollprogram kommer att upprättas för att årligen följa upp hur verksamheten svarar mot angivna villkor.

Planförslaget är förenligt med fördjupad översiktsplan för Nyköpings tätort, antagen av kommunfullmäktige 2013-12-10. Området är där utpekade som befintligt verksamhetsområde med godkänt planprogram för utvidgning.

Nedan görs en sammanfattande bedömning av de aspekter som har bedömts kunna medföra en betydande miljöpåverkan.

Trafiksäkerhet

Föreslagen breddning av Björshultsvägen samt komplettering med gång- och cykelbana kommer att medföra en förbättring av trafiksäkerheten. Föreslagen utformning av Björshultsvägen med en 22 m bred gatusektion (7 m köryta, 3 m grönremsa, 3 m gc-bana och 4,5 m vägslänter inklusive svackdiken) medför en lugnare trafiklösning för den tunga trafiken med bättre siktförhållanden och en separat GC-väg. Kommunen har även planer på att flytta ut återvinningscentralen ut från avfallsanläggningen, vilket medför att en samblandning av tung trafik från avfallsanläggningen och persontrafik till återvinningscentralen förhindras. Detta bedöms som positivt. Föreliggande trafiksäkerhetsåtgärder verkar också positivt under de tider som racerbanan har arrangemang.

Då andelen närboende är få och då man kan anta de flesta som arbetar inom industriområdet tar bilen till jobbet (på grund av avsaknad av kollektivtrafik), bedöms den negativa påverkan på de oskyddade trafikanterna och trafiksäkerheten att vara försumbar. Genom de planerade trafiksäkerhetshöjande åtgärderna bedöms trafiksäkerheten bli tillfredställande. En GC-väg bör dock byggas från korsningen Flättnaleden/väg 515 fram till Björshults industriområde. I samband med detta bör även korsningspunkten Flättnaleden/väg 515 ses över.

Skyddsvärda naturområden och kompensationsåtgärder

Detaljplaneförslaget innebär att ca 5,5 ha biologiskt värdefull mark direkt kommer att tas i anspråk, varav 1,2 ha nyckelbiotop. Dessutom kommer förutsättningarna för kvarvarande skog att ändras vad gäller fuktighet och beskuggning. Hällmarktallskogen är mindre känslig i detta avseende, granskogens värden är däremot mer känsliga. Sådana "bryneffekter" berör minst en dryg ha värdefull granskog. Våtmarken om ca 1 ha och dess utjämnande effekt kommer helt att försvinna.

Planområdet bedöms innehålla höga naturvärden, men naturvärdena bedöms dock inte vara unika. Planförslaget medför att vissa naturvärden går förlorade, men genom att vid exploateringen ta hänsyn till de dokumenterade naturvärdena och utföra lämpliga kompensationsåtgärder, bedöms projektet kunna genomföras. Kompensationsåtgärder samt andra åtgärder bedöms medföra att de negativa konsekvenserna minskar, dock inte helt elimineras. Några av de åtgärder som föreslås (säkerhetsavstånd, natur, dagvatten etc.) är fastställda i detaljplaneförslaget. Andra åtgärder hänskjuts till kommande tillståndsprövning, anmälan eller bygglovsprövning av verksamheter. Kommunen har föreslagit ett antal kompensationsåtgärder för den naturmark som tas i anspråk i de norra delarna av planområdet. Några av dessa är fastställda på plankartan, vilket bedöms som positivt.

Exploateringen inom planområdet, bedöms vara väl avvägd av kommunen. Lokaliseringen bedöms vara riktig, trots områdets naturvärden, då den ligger i direkt anslutning till befintligt industriområde som i allra högsta grad idag påverkar omgivningen med sin verksamhet. En exploatering av industri, lager etc. på föreslagen plats kan bidra till att minska en exploatering av verksamhetsområden på andra platser med jungfrulig mark och med ännu högre naturvärden. Det bedöms också vara bättre att samla industriverksamhet på en och samma plats, än att den är spridd på olika platser i kommunen.

Positiva konsekvenser vid en exploatering är att störningen av marken ökar och att mer ljus förs in i området vilket gynnar en del växt- och djurarter, bland annat insekter och fåglar. Konsekvenserna av en exploatering kan mildras om kompensationsåtgärder vidtas (se kapitel 11), men dock inte elimineras.

Dagvattenhantering och avrinningsområde

En dagvattenutredning har upprättats. Dagvattenutredningens syfte är att utifrån områdets föreslagna detaljplan beräkna dagvattenflödet från området samt föreslå lämpliga åtgärder för dagvattnets omhändertagande. Resultatet i dagvattenutredningen visar att dagvattnet måste fördröjas innan det lämnar planområdet. Behovet av fördröjning har arbetats in i detaljplane-förslaget. Där föreslås det att två stycken fördröjningsmagasin samt en våtmark anläggs för att fördröja dagvattnet från industriområdet. För att säkra dagvattenavrinningen från norra delen av området föreslås längs med Björshultsvägen plats för ett dike/svackdike utmed vägens norra sida. I samband med exploateringen kommer ett nytt dagvattennät att behöva byggas. För att hålla nere ledningsdimensionerna kan tex tak- och ytvatten med fördel avledas ytledes, för att få en trög avledning av dagvatten. För att detta ska fungera är höjdsättningen av marken en viktig del. Förslag på höjdsättning av mark och lokalgator redovisas på plankartan, och hänsyn har tagits till dagvattenhanteringen vid höjdsättningen. Inga nämnvärda negativa konsekvenser bedöms uppstå.

Dispens från avvattningsförbudet

Att förändra hydrologin i området genom dikning etc. är enligt miljöbalken att betrakta som markavvattning. I Södermanlands län råder generellt förbud mot markavvattning. Länsstyrelsen kan om det finns särskilda skäl meddela dispens från förbudet. Därefter kan verksamhetsutövaren ansöka om tillstånd enligt 11 kap 13 § miljöbalken. Miljöpåverkan till följd av anläggande av industrimark i de norra delarna av planområdet samt befästning av befintlig markanvändning (industri) bedöms vara liten då planområdet och dess omgivning redan idag bedöms vara starkt påverkad av nuvarande industriell verksamhet inom och i anslutning till området. Föreslagen markanvändning kan komma att påverka andra våtmarkssystem utanför planområdet.

Kommunen avser att söka om dispens från markavvattningsförbudet enligt 11 kap 14 § miljöbalken hos Länsstyrelsen.

Transport av farligt gods

Detaljplanen medför ökade etableringsmöjligheter för olika typer av industri, lager etc., vilket kommer att medföra ett större trafikflöde jämfört med nuläget. Hur stor ökningen blir beror på typen av industri som etableras, både vad gäller transportintensitet och personalstyrka. Beroende på vilken typ av verksamheter som etableras inom området kan det röra sig om mindre transportintensiv verksamhet så som långtidslager till transportintensiva verksamheter såsom producerande industrier och logistikverksamheter. Andelen trafik bedöms mest öka på infartsvägen till området.

En beräkning har gjorts av hur stor trafikallsträngen kan bli i det nya området. Trafikalsträngen när det nya området är fullbyggt beräknas kunna bli ca 3000-4000 trafikrörelser/dygn, varav ca 20 % tung trafik. Förutom denna trafik tillkommer trafik från avfallsanläggningen som ligger utanför planområdet samt från motorbanan. Trafik till avfallsanläggningen uppges vara ca 60 tunga fordon per dag. Till detta tillkommer ett fåtal persontransporter. Anläggningen är idag öppen för allmänheten på söndagar och kan då generera ca 500 fordon under sommaren. Om återvinningsstationen i framtiden håller öppet även vardagar bedöms trafiken till och från anläggningen kunna uppgå till 200-300 fordon totalt, inklusive dagens trafik till avfallsanläggningen. Evenemang vid motorbanan planeras ca en kväll per vecka samt eventuellt på helger. Ett antagande är att ett evenemang kan locka ca 100 bilar med åskådare, dvs totalt ca 200 fordon som trafikerar infartsvägen på ett dygn. Trafikökningen kan komma att påverka omgivande vägar utanför planområdet, men på grund av området strategiska läge i anslutning till Rv 53 bedöms kapaciteten för att ta hand om den ökade trafiken vara god.

Då det inte kan uteslutas att transporter av farligt gods kommer att ske på Björshultsvägen har ett byggnadsfritt område om 30 meter införts längs vägen fram till avfallsanläggningen. Enligt Länsstyrelsens publikation "Riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplanering" anges ett lämpligt skyddsavstånd på 30-70 meter för industriområden i anslutning till farligt godsled. Med de skyddsavstånd som anges i detaljplaneförslaget bedöms erforderlig hänsyn har tagits till de skyddsavstånd som anges. Riskutredning bör utföras vid nybyggnad inom 100 meter från vägområdet och även vid lokalisering av verksamhet som innebär risker allmänt inom hela planområdet.

Buller och risker

Sammanfattningsvis kan anges att:

- Riktvärdena för externt industribuller innehålls vid samtliga bostäder
- Vid motorsport med standardbilar, fordon klass 1, innehålls riktvärdena vid samtliga bostäder
- Påverkan på trafikbullret på angränsande vägar på grund av den nya detaljplanen och den utökade verksamheten bedöms som liten.

Planförslaget innebär att ett större område får markanvändning industriändamål jämfört med nollalternativet eftersom mark som tidigare varit natur får ändrad markanvändning till industri. Verksamheter tillåts att etableras närmare bostäder än vad som är fallet idag. Befintliga bostäder i områdets närhet, speciellt befintlig gård söder om Björshultsvägen kan komma att påverkas negativt. Antalet bostadsfastigheter i planområdets närhet är dock få.

Inga planbestämmelser är införda på plankartan som reglerar verksamheterna inom området avseende störningar (med undantag av riktvärden för buller), vilket innebär att vilken typ av verksamheter som helst kan uppföras inom planområdet och kan komma att påverka närboende samt andra intilliggande verksamheter. Detta bedöms som negativt. Skyddsavstånd måste dock alltid bedömas för den specifika verksamheten med de skyddsåtgärder som planeras och de omgivningsförhållanden som råder på platsen (t. ex. förhärskande vindriktning och terräng). Boverkets generella skyddsavstånd kan fungera som utgångspunkt för bedömningen. Dock föreslås att riskutredning ska utföras i samband med bygglovsprövning för etablering av riskverksamhet och för etablering inom 100 m från Björshultsvägen.

Då det inte kan uteslutas att transporter av farligt gods kommer att ske på Björshultsvägen har ett byggnadsfritt område om 30 meter införts längs vägen fram till avfallsanläggningen. Enligt Länsstyrelsens publikation "Riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplanering" anges ett lämpligt skyddsavstånd på 30-70 meter för industriområden i anslutning till farligt godsled. Med de skyddsavstånd som anges i detaljplaneförslaget bedöms erforderlig hänsyn ha tagits till de skyddsavstånd som anges.

Nyköpings kommun har upprättat en miljöteknisk markundersökning, riskbedömning och åtgärdsutredning av Räddningstjänstens övningsplats i de södra delarna av planområdet. Fastigheten används i dagsläget som brandövningsplats. Även planerad framtida markanvändning på fastigheten och på närliggande fastigheter är av typen mindre känslig markanvändning (MKM). Människor som vistas på fastigheten bedöms potentiellt kunna exponeras för detekterade föroreningar i marken, främst vanadin, barium, zink, arsenik samt perfluorerade ämnen genom intag av jord oralt, via hudkontakt och damning. Risken för exponering av skadliga halter av dessa ämnen bedöms dock som mycket liten.

Verksamhetens påverkan utanför planområdet angående transporter, buller och risker

Bullerberäkningar har gjorts avseende buller från verksamheter och från trafik. Sammanfattningsvis kan anges att:

- Riktvärdena för externt industribuller innehålls vid samtliga bostäder
- Vid motorsport med standardbilar, fordon klass 1, innehålls riktvärdena vid samtliga bostäder
- Påverkan på trafikbullret på angränsande vägar på grund av den nya detaljplanen och den utökade verksamheten bedöms som liten.

Exploateringen som föreslås i detaljplanen kommer att innebära en ökad frekvens av transporter i området samt till och från området. Detta kommer att medföra en ökad belastning på vägnätet och en ökad risk för trafikolyckor. Gällande belastning bedöms den vara inom gränserna för vad det befintliga vägnätet klarar av och bedöms vara rimlig sett till en fortsatt naturlig utveckling inom samhället. De konsekvenser som uppstår vid en exploatering enligt detaljplanen kommer sannolikt även att uppstå, och har redan uppstått vid nollalternativet, då gällande planer i stort sett medger befintlig markanvändning. Trots att detaljplaneförslaget medför en något högre frekvens av transporter än nollalternativet, bedöms ändå alternativen vara likvärdiga med varandra i bedömningen av påverkan på trafik och trafiksäkerhet.

Den ökade trafiken kan dock medföra bullerökningar för bebyggelse utanför planområdet. Hur stor denna påverkan blir är dock svårt att bedöma. När planområdet är fullt utbyggt bör kommunen följa upp eventuella klagomål från boende längs med omgivande vägar som kan vara berörda av exploateringen.

Mellankommunala aspekter

Då planområdet är beläget nära kommungränsen och en del av ytavrinningen berör avrinningsområden i Oxelösunds kommun, bör synpunkter inhämtas från kommunen i den fortsatta planprocessen. Detta kan även vara aktuellt i frågor som t. ex. risk och säkerhet, miljö och hälsa etc. Se resonemang nedan under rubriken "Dispens från avvattningsförbudet".

Ungefär 1,5-2 km söder om planområdet ligger en privat dricksvattentäkt vid Palmtorps allé som försörjer 17 stycken fastigheter. Fastigheterna har även en egen avloppsanläggning och ligger utanför Oxelösunds verksamhetsområde för VA. Målsättningen är från kommunens sida att de på sikt ska ingå i verksamhetsområdet och vara anslutna till kommunalt vatten och

avlopp. Dock finns det ingen fastställd tidplan för detta. Riskbilden för dricksvattentäkten är att utbyggnaden av Björshults industriområde skall påverka vattenkvaliteten i täkten. I dagvattenutredningen konstateras det att enbart infiltration av dagvatten ej var lämpligt utan att dagvatten kommer att samlas upp och ledas till fördröjningsmagasin och våtmark. I dessa sker en rening av dagvattnet innan det släpps ut till befintliga diken. Södra delen av planområdet avleds efter fördröjning till Björshultsbäcken/Kvarnbäcken som rinner ca 700 meter norr om Palmtorp och vidare ut i Stjärnholmsviken. Dagvattnet från Björshult fördröjs och renas och har sin avrinning till Kvarnbäcken norr om Palmtorp. Dagvattnet anses efter föreslagna åtgärder inte innehålla föroreningsmängder som påverkar täkten. Kvarnbäcken fungerar alltså som en barriär för dagvattnet. Avståndet från täkten gör också att påverkan från dagvattnet anses mycket liten.

10.2 Risker för betydande miljöpåverkan

I miljökonsekvensbeskrivningen har konsekvenserna och effekterna studerats, speciellt inom de miljöeffektsområden som har ansetts medföra en betydande miljöpåverkan. Sammanfattningsvis kan sägas att intentionerna för detaljplaneområdet inte bedöms medföra någon risk för att betydande miljöpåverkan uppstår. Kompensationsåtgärder går att genomföra som minskar eller eliminerar de negativa konsekvenserna. En del åtgärder (säkerhetsavstånd, natur, dagvatten etc.) är redan fastställda i detaljplaneförslaget medan en del hänskjuts till kommande tillståndsprövning, anmälan eller bygglovsprövning av verksamheter. Detaljplanen följer intentionerna i den fördjupade översiktsplanen.

Med hänsyn till att området och omgivningarna är störningståliga och det redan idag finns befintlig industriverksamhet i området (en del befästs i föreliggande detaljplan) bör området huvudsakligen användas för industriändamål och liknande verksamheter. Lokaliseringen bedöms vara riktig, trots områdets naturvärden, då den ligger i direkt anslutning till befintligt industriområde som i allra högsta grad påverkar omgivningen med sin verksamhet. En exploatering av industri, lager etc. på föreslagen plats kan bidra till att minska en exploatering av verksamhetsområden på andra platser med jungfrulig mark och med ännu högre naturvärden. Det bedöms också vara bättre att samla industriverksamhet på en och samma plats, än att den är spridd på olika platser i kommunen.

Föreliggande detaljplan bedöms inte medföra någon risk för att betydande miljöpåverkan uppstår under förutsättning att avsättning av naturområden sker som kompensation av exploaterade nyckel- och naturvärdesbiotoper samt uppförande av dagvattendammar och fördröjningsåtgärder sker som kompensation för den våtmark som tas i anspråk. Ytterligare beskrivning av kompensationsåtgärder kan ses i kap. 11.

10.3 Metoder och osäkerheter

MKB-arbetet har genomförts enligt gällande praxis och lagstiftning. För konsekvensbedömningen har olika typer av checklistor använts. Rumsliga analyser har gjorts med kartmaterial som grund. I vissa fall har GIS-material analyserats. I de fall då bedömningen har kunnat baseras på gällande riktvärden eller normer har en sådan jämförelse gjorts.

MKB:n genomförs utifrån bedömningar om en framtida situation. En stor osäkerhet är hur samhället utvecklas framöver. Ytterligare en stor osäkerhet som påverkar bedömningarna om risker inom planområdet är att det i dagsläget är oklart vilka verksamheter som väljer att etablera sig i Björshult.

Det är alltid osäkert om all information som behövs för en korrekt bedömning har varit tillgänglig. Bedömningarna i MKB riskerar att bli subjektiva även om flera olika personer har läst dokumentet och har haft synpunkter på text och innehåll.

11 Kompensationsåtgärder

Nyköpings kommun (kommunekologen) har upprättat en kompensationsutredning för det aktuella planområdet (daterad 2015-04-30). Kompensationsutredning tillämpas när det finns risk för att höga natur-, rekreations- eller ekosystemvärden förloras. Kompensationsutredning tillämpas alltid vid ingrepp i, av ÖP eller FÖP från naturvård, rekreation eller ekosystemtjänster, utpekade värdefulla området. Målet är "No net loss".

Bedömning och beskrivning av värdet för biologisk mångfald, rekreation/friluftsliv och ekosystemtjänster i det aktuella området

Inom detaljplaneområdet finns det framför allt biologiska värden knutna till skogsmarker. Där ingår två nyckelbiotoper och en naturvärdesbiotop som består av två naturtyper:

- *Nära nog orörd hållmarkstallskog med upp till 200 årig tallskog*
- *Tidigare betad frisk till fuktig grandominerad skog med riklig förekomst av död ved och inslag av lövträd*

En våtmark inom området levererar idag ekosystemtjänsten utjämning av vattenflödet inom i princip hela området norr om infartsvägen.

Bedömning och beskrivning av påverkan på värdet-/ena av planens genomförande

Detaljplaneförslaget innebär att ca 5,5 ha biologiskt värdefull mark direkt kommer att tas i anspråk, varav ca 1,2 ha nyckelbiotop. Dessutom kommer förutsättningarna för kvarvarande skog att ändras vad gäller fuktighet och beskuggning. Hållmarkstallskogen är mindre känslig i detta avseende, granskogens värden är däremot mer känsliga. Sådana "bryneffekter" berör minst en dryg ha värdefull granskog. Våtmarken om ca 1 ha och dess utjämnande effekt kommer helt att försvinna.

Förslag till åtgärder enligt kompensationsprincipens fyra steg

1. Undvikande; negativ påverkan undviks

Undvikande har skett vad gäller intrång i en av två nyckelbiotoper och ca 1/3 del av naturvärdesbiotopen. Minskat intrång i naturvärdesbiotopen i nordost och i nyckelbiotop som tas i anspråk skulle ytterligare minska påverkan på områdets naturvärden.

2. Minimera; negativ påverkan kan inte undvikas men minimeras

Minimering kan ske genom att prickmark markeras mot naturmarken särskilt längs de grandominerade partierna för att minska konflikten mellan risken för fallande träd och byggnader. Minimering kan också ske genom att inte fälla skog innan exploateringen sker för varje område. Delar inom våtmarkens nuvarande utbredning kommer att överföras till dagvattendamm, dock i högre läge.

3. Utjämna; negativ påverkan som inte kan undvikas eller minimeras, utjämnas i sitt funktionella sammanhang

Detaljplaneområdet utvidgas i nordost med 1,25 ha skog och bestämmelser om förbud mot trädfällning införs i delar av naturmarken. Syftet med planen utvidgas till att säkerställa värdefull skogsmark. Utjämning kan vidare ske genom att inte fälla skog innan exploatering ska ske för varje område. Ekosystemtjänster fördröjning av vatten utjämnas genom fördröjning i öppna dagvattenlösningar och anläggning av dagvattendamm eller dagvattenmagasin. Ytterligare utjämning föreslås ske genom att målbild ändras för område 402 i Skogsbruksplan till naturvård.

Ersätta; negativ påverkan som inte kan undvikas, minimeras eller utjämnas får ersättas på annat sätt

Ersättning av ca 1 ha sumpskog kan ske genom att ravinen i sydväst avsätts för Naturvård Orörd samtidigt som renat dagvatten avleds till området. Ängliknande område om ca 1 ha sydost om bilsportanläggningen överförs till våtmark. Annat skogsområde om ca 4,0 ha med liknande förutsättningar överförs till nordost och eventuellt ökas delvis fuktighetsgraden i detta område. Kontakt ska tas med skogsförvaltare. Detta bör göras så nära detaljplaneområde som möjligt. Förslag område 402 i Skogsbruksplan 1,7 ha samt (delar av 368 i Skogsbruksplan) och i reserv (om inte närmare område kan hittas); Janstorpssossen i NR Janstorpsskogen: Igenläggning av utloppsdike i kombination med ändring av skötselplan och skogsbruksplan i nordost.

Kompensationer i anslutning till planområdet inkluderas i detaljplanen för att säkerställa att dessa inte exploateras vid en eventuell expansion. Kompensation på annan plats görs genom ändringar av skötselplaner i skogsbruksplan och inkluderas inte i planarbetet.

Sammanställning av kompensationsåtgärder

lanspråktaget värde	Kompensation
1,2 ha nyckelbiotop granskog	1,25 ha produktionsskog (område 402) med naturvärden av gran och tall säkras i plan för naturvård.
4,3 ha naturvärdesbiotop f.f.a. fuktig granskog	0,5 ha skogsvåtmark anläggs i område 401+ ca 3 ha produktionsskog (delar av område 368) med naturvärden överförs till naturvård + ca 3 ha skog säkras för naturvård (idag redan naturvård i skogsbruksplan)
1 ha vattenutjämning i våtmark	2 dagvattendammar om sammanlagt 1 ha anläggs

12 Uppföljning och kontroll

När en detaljplan har genomförts ska den beslutade myndigheten eller kommunen skaffa sig kunskap om det betydande miljöpåverkan som planens genomförande faktiskt medför. Detta ska göras för att myndigheten eller kommunen tidigt skall få kännedom om sådan betydande miljöpåverkan som tidigare inte identifierats så att lämpliga åtgärder för avhjälpande kan vidtas (6 kap 18 § miljöbalken). Ur ett mer principiellt perspektiv har uppföljning stor betydelse för att tillgodose syftet med miljöbedömningen och det långsiktiga målet med hållbar utveckling. De miljökonsekvenser som följer av en plan eller program är svåra att förutse i planprocessen och arbetet med miljöbedömningen. Uppföljningen visar på skillnader mellan bedömda och verkliga miljöeffekter samt behov av ytterligare åtgärder för att förhindra eller begränsa betydande

konsekvenser. Uppföljningen bidrar på så sätt till kunskapsuppbyggnad och på sikt bättre och effektivare miljöbedömningar.

De viktigaste miljökonsekvenserna av planens medförande kan innebära är påverkan på naturområdet. Industrier med betydande omgivningspåverkan medför buller, utsläpp mm samt risk för påverkan på grundvatten och dricksvatten. När planområdet är fullt utbyggt bör kommunen följa upp eventuella klagomål från boende längs med omgivande vägar som kan vara berörda av exploateringen inom planområdet.

För nya verksamheter bör det i tillstånds- och anmälningsärenden säkerställas att verksamhetsutövarnas egenkontroll och omfattning av omgivningskontroll utformas på ett lämpligt sätt. Även för befintliga verksamheter bör tillsynen utföras så att verksamhetsutövarnas egenkontroll inriktas på de mest betydande miljöaspekterna.

Den miljöövervakning som genomförs (nationellt, regionalt och lokalt) utgör också underlag för uppföljning. Kunskap om tillståndet i miljön och tidsmässiga trender identifieras bl a genom miljöövervakningen.

13 Tillkommande prövningar

Det åligger exploatör/verksamhetsutövare att söka de tillstånd som kan krävas för dennas verksamhet. Inom planområdet kan nedanstående punkter användas som underlag för detta. Exploatören/verksamhetsutövaren ansvarar för att nödvändiga myndighetskontakter utförs och godkännanden inhämtas, ytterligare tillstånd kan krävas än vad som anges här.

- Verksamheter och åtgärder som är tillstånds- eller anmälningspliktiga enligt 9 kap miljöbalken får inte utföras utan godkännande från rätt instans (A/B/C- verksamheter).
- Om förorenad mark påträffas ska det omedelbart anmälas till tillsynsmyndigheten enligt miljöbalken 10 kap 9 §.
- Tillstånd krävs för att utföra åtgärder som omfattas av förbud mot markavvattning (11 kap 13 § miljöbalken).
- Om eventuella okända fornminnen upptäcks inom planområdet ska arbetena, i enlighet med 2 kap 10 Kulturmiljölagen, omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen underrättas.
- Miljöer i odlingslandskapet som skyddas av biotopskydd får inte skadas (7 kap 11 § miljöbalken). Undantag från bestämmelsen får medges av Länsstyrelsen under vissa förutsättningar.
- Dispens från avvattningsförbud samt tillstånd enligt 11 kap 13 § miljöbalken kan bli aktuellt. I Södermanlands län råder generellt förbud mot markavvattning.

14 Referenser

- Länsstyrelsen, GIS-databas
- Länsstyrelsen i Stockholms län, 2000, Rapport 2000.01 "Riskhänsyn vid ny bebyggelse intill vägar och järnvägar med transporter av farligt gods samt bensinstationer
- Miljöbalken
- Nyköpings kommun, 2006, Fördjupad översiktsplan för Nyköpings tätort och Skavsta
- Nyköpings kommun, 2013, Översiktsplan för Nyköpings kommun
- PBL
- Riksantikvarieämbetet, GIS-databas
- Skogsstyrelsen, GIS-databas
- Byggnader nära kraftledning, Elsäkerhetsverket
- Allmänna råd om buller från motorsportbanor, halkövningsbanor och banor för provning av motordrivna fordon, NFS 2004:16
- Bättre plats för arbete, Allmänna råd 1995:5, Boverket
- Riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplaneringen, Skåne utveckling 2007:06, Länsstyrelsen i Skåne län.

